

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy evre 24 korona.
Egy hora 2 korona.

VIDEKEN:

Egy evre 28 korona.
Egy hora 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6. Szabos peit sor egyszer 20 fill.
Minden következőnél 16 filler.

Nyitlter sora 40 filler.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELKLÓS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, július 28.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A sánkra!

A bolgár fejedelem titkos tervel.

Egyről-másról: Irta: Vay Sándor gróf.

Vidéki kiállítások.

Forrongás a viharágyúk miatt.

Koch új elmélete.

Pénzhamisítók a délvidéken.

A Szelle-Kormes ügy.

Az aradi kamara és a miniszter.

Apróságok.

Elárverezett nagybirtok.

Aradiak fürdők.

József főherceg a kisjenői cigányok közt.

A park kútja egésszegtelen.

Képviselőjelölés akadályokkal.

Akinék három felesége van.

Rabszökés az utcán.

Tarnócy pervesztés.

Tárca: Soha többé, mindörökké! Irta: Ifjabb

Lónyay Sándorné.

Csarnok: Két barát. Irta: Langenberg Miksa.

Fordította: Ritt Gyula.

A sánkra!

Arad, július 27.

A mit már régen jövendölgettek, s a mi a német birodalmi politika irányából szinte biztosra volt vehető, az most már kétségtelenné vált: Németországban a közgazdasági reakció a legtulcsapongóbb alakjában lép a kormány védelme alatt a törvényhozás elé, hogy szentesítést nyerve átvegye uralmát Középeurópa legnagyobb s leggazdagabb országa, leghatalmasabb és legműveltebb nemzete fölött.

A német gazdasági vámtarifák eme-

lésére irányuló javaslatok készen vannak, s nem sokára megindulnak a nagy és nehéz küzdelmek, a melyek Németország belsejéből kiindulva széles hullámgyűrűket fognak támasztani a körülfekvő érdekelt országokban, s a melyek egyelőre beláthatatlan következményeket vonhatnak maguk után nemcsak társadalmi s közgazdasági, de még politikai tekintetben is.

A „Stuttgarter Beobachter“ című ujság hozott elsőnek leleplező részleteket az elkészült vámtarifa-javaslatok egyes tételéről, a melyek annál nagyobb feltűnést keltettek, mivel eddig rendszeresen csitították a nyugtalankodó közvéleményt. Most is, a „Beobachter“ indiszkrécioja után is, az utolsó percig tagadták a birodalmi kormányhoz közel álló körök a „Beobachter“ közleményeit s a magas vámtételekről szóló híreket a mesék országába utalták, míg mostan maga a német birodalmi kormány erősíti meg azokat, midőn a Reichs-Anzeigerben közzéteszi az új vámtarifa tervezetét. Ez a tervezet pedig oly magas gabona- és állatvámokat állapít meg, a melyenről talán maguk a német agráriusok sem mertek álmodni.

A kilátásba vett vámtételek — különösen a gabonaműekre nézve — a régieknek átlag több mint kétszeresére emelkednek, úgy, hogy a németországi ember az ő kenyérét lényegesen drágábban fogja vásárolhatni, mint eddig, és megfelelően a husneműt is, ha ugyan jut rá pénze. Mindezt pedig azért, hogy a földbirtokos osztály annyival drágábban adhassa el

terményeit, a mennyivel a gabona- és állatbevitel vámjá emeltetett. Alapjában véve nem más ez, mint a földadónak elhárítása az ország többi polgáira, első sorban a kenyérpusztító munkás proletariatusra.

Ennek megfontolása nyilvánvalóvá teszi, hogy a német birodalmi kormány terveinek első sorban azon az ellentálláson kell keresztül gázolnia, azon a visszahátáson kell győzedelemkednie, melylyel a javaslat magában Németországban találkoznia fog.

Törvényhozási uton tetemesen megdrágítani a nép, a vagyontalan munkás osztály kenyérét azért, hogy a birtokos osztály jobban adhassa el terményeit, nem fog oly simán menni, mint az illetők tervezték, de azt hisszük egyáltalában nem fog menni, s azért nagyon is korai volna már most a felett töprengnünk, hogy mi lesz velünk, ha a magas vámtételek Németországba volt kivitelünket megszorítják, sőt lehetetlenné teszik. Az új vámtarifáktól elsőbbit a Német-Birodalom népeinek fájdul meg a feje, mielőtt a mi-enkre kerülne a sor. A szabadelvű Voss, Ztg. a fenyegető merényletről úgy nyilatkozik, hogy arra a német nép csak ezzel a visszhanggal felelhet: „Sánkra!“ És ez a kitérés nem üres fenyegetés, nem szin-falszaggató dagályosság, hencgő póz, hanem találó kifejezése annak a nagyon is komoly és elszánt hangulatnak, mely a nép tömegeit abban a mértékben fogja áthatni, a melyben a rut osztályharcból fa-

TÁRCA.

Soha többé, mindörökké!

Irta: Ifj. Lónyay Sándorné.

Ifjabb Bónyay László kényelmesen hátradőlt a lobogó tűz előtt álló angol bőrkarosszéken. Minden jel arra mutatott, hogy ama pihenő estéknek egyikét akarja eltölteni, amelyek arra valók, hogy a mindennapi szórakozások, s az ezekkel járó kimerültségben megrongálódott idegeit regenerálják. Mellette, egy kis asztalon, fehér és tejjüveggel ellátott lámpa állott, melynek világa olyan halavány volt, mintha kődön szűrődne keresztül s a lámpa okozta fénykörben néhány felnyitott könyv hevert, jelölül annak, hogy a fiatal ember nem tudta magát elhatározni, melyiknek az olvasásába fogjon, vagy egyáltalán belekezdjen-e az olvasásba?

Az a bizonyos jóleső lustaság vett erőt rajta, amely inkább méltányolja a gondolatok teljes hiányát, mint a legragyogóbb eszméket.

Tél volt, s minthogy erősen havazott, a kocsikerekek zaját elnémította a földnek ez a puha, fehér szemfödője. Már nyolcat ütött az óra s a fiatal embernek egyszerre eszébe jutottak azok a szegény feketefrakkos, fehér nyakendős férfiak, akik most az Olchváry palotában lesik a szép asszonyok szeszélyeit.

Tulajdonképpen neki is ott kellene most lenni, de unta, halálosan unta már ezeket az estélyeket és különösen ezt az asszonyt, aki három év óta, mindig egyenlő rajongással veszi őt körül. Végre is a dolog nem tarthat örökké s ő már teljesen jól lakott, ennek a szőke asszonynak — csak az örökké egyforma szépségével. Igaz nem járt el gavallérosan vele szemben, ezt bevallja önma a előtt. De Istenem, ki tehet arról, ha nem akarta elérteni a célzásokat, félszavakat. Neki magának se okozott gyönyörűséget annak a levélnek a megírása, de hiába! — Kénytelen volt vele!

Halkan felkacag.

— Ha tudnák, ha tudnák az emberek, hogy ezt a mindenkítől ünnevelt, irigyelt szép asszonyt ő hagyta ott, úgy, olyan kiméletlenül, mint egy varróleányt! Eldobta magától, mikéint megunt játékszert szoktak — nem lágyította meg szívét könyörgő tekintetének az emléke. Igen, ezt tette ő s nem messzire tőle az a nagy fiók telve van az ő leveleivel, melyekben csak úgy sikoltoz szertelen, nagy szenvedélye. Volt idő, hogy hármat is kapott belőlük egy nap alatt. Valóban, hiusága ki lehet elégitve teljesen!

Feláll a helyéről, megigazítja a lámpát, azután az íróasztalhoz lép s a kezébe vesz egy kék passepartoutval ellátott arcképet. Az tagadhatatlan, hogy szép volt ez asszony, nagyon szép. Hányszor fonta össze hosszú szőke haját

a maga hajával és hányszor érezte ezeknek a a bársnyos szempilláknak a remegését a csókjai alatt!

— És a szája. — ez a mosolygó piros ajakpár milyen kedvesen durcás tudott lenni, ha a vállást emlegette előtte. Oh, abban az időben ő maga is azt hitte: lehetetlen egymást elhagyniok és most, ime, ő maga szakított vele visszavonhatlanul. De hát erről igazán nem tehet. Nem és ezerszer nem. Egyedül a természet az oka mindennek, amely a maga képére alkotta meg az emberi szívet, hogy ebben is, mint abban, egymásután nyiljanak és hervadjanak el a virágok s mindegyre újak pótolják a régiéket helyét. . . Ujak? Erre nem is gondolt még. A férfi nemnek szokásos nagy önhittségével, eszébe sem jutott, hogy visszautasíthatnák s most sorra vette összes ismerőseit. De akárhánynak arcát, alakját idézte is maga elé, csak nem birt megállapodásra jutni. Folyton összehasonlításokat tett közöttük és Olchváryné között, s ez mindig a többiek rovására ütött ki. — Pedig tulajdonképpen talán sohasem is szerette igazán. A szerelmében mindig volt egy nagy adag gyűlölet is iránta, s az a három év, míg viszonyuk tartott, több keserűséget hozott rá, mint bolyogságot. Nem birt magával; féltékeny volt reá, arra s multra, amelyben az ő neve nem jelentett semmit, s ez a féltékenysége a közös jövőjükbe vetett hitét, bizalmát is kétségbe fulasztotta. Az asszony — bár örül

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

kadt merényletnek tisztább és világosabb tudatára jut.

A közgazdasági reakció ily elszánt, ily vakmerő, ily nagyotmarkoló formában még soha sehohol nem lépett fel és nem oly nagy vámtérületen, mint a milyen a Német-Birodalom. Egy forradalom, egy belháború köszöbén áll Németország, a mely — ha a törvényesség korlátai között folyik is majd le — nem fogja a kenyérharcok szertelenségeit nélkülözni, s egyaránt például fog szolgálni a nagyvilágnak a részben, hogy mire képes a kenyérdragító védvámosságig tévelyedett agrárizmus és mily sikerekre számíthat a vakmerő törekvéseiben.

Mindez el fog dőlni most azokon a sáncokon, a melyeket Németországban a termelők és fogyasztók hányanak egymás ellen és a hol a harcoló ellenfelek lobogóin jelszóként nem az Isten, haza, vagy király lesz felírva, hanem ez a szó: — kenyér.

A bolgár fejedelem titkos tervei.

(A cár és a berlini szerződés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27

Egy idő óta a pétervári és a szófiai lapokban állandó az a hír, hogy a berlini szerződést revideálni fogják. Ez alatt azt kell érteni, hogy Ferdinánd fejedelem szeretné, ha a hatalmak Bulgáriát emancipálnák Törökország szuverenitása alól, független országnak deklarálnák, a mikor aztán Ferdinánd fejedelemnek könnyű volna a fejedelmi méltóságot a királyi koronával felcserélni.

Magáról a hírről már elmondunk véleményünket ismételtén; minthogy azonban most ismét felmerült, sőt miután állítólag maga az orosz cár a tervnek szószólója, szükséges rá ismét vizatérnünk, annál is inkább, mert minden esemény, mely a Balkánon megbolygatja a status quo-t, monarchiánk érdekeit a legintenzívebben érinti.

Mihajlovics Sándor nagyhercegnek bulgáriai látogatása óta Ferdinánd fejedelemnek nagy álmai vannak s már nem érzi magát jól mint félszuverén, hanem szeretne király lenni és független uralkodó. A hivatalos bolgár távirati

iroda, az *Agence Telegraphique Bulgare* ma éjjel külön kommunikében cáfolja ugyan meg a külföldi lapoknak ezt a híret, de hiába, ma már Ferdinánd fejedelemnek hinni nem lehet akkor sem, ha állít valamit, akkor sem, ha tagad.

Oroszország nem is a fejedelem kedvéért pártfogolja az eszmét, hanem azért, hogy ily módon a portát minél gyengébbé tegye s Bulgáriában még erősebben megvethesse a lábát. Köztudomásu, hogy a fejedelem megígérte a cárnak a burgaszi kikötő átengedését, de ez ellen a szultán mint szuverén tiltakozott s a terv dugába dőlt. Oroszországnak azonban szüksége van erre a kikötőre. Már az orosz-török háborúban érezték az oroszok, hogy egész győzelmük, melyet a török fölött arattak, illuzórius, mert a Balkánon nincs kikötőjük. Azóta a Fekete tengeren hatalmas flottát építettek, a melynek segítségével meggátolhatják ugyan azt, hogy ismét annak a veszedelemnek legyenek kitéve, mint voltak 1877-ben, hogy a Balkánon küzdő orosz csapatokat elvághatják Oroszországtól, de ez a flotta kevés befolyást gyakorolhat a balkán viszonyok alakulására békés időben, ha csak magán a Balkánon isnem kapnak támpontot, azaz egy hatalmas kikötőt. Ezért kell Oroszországnak a burgaszi kikötő, hogy flottája ne csak deffenzív akcióra legyen utalva, hanem aktív szerepre is.

A burgaszi kikötő átengedésének tervét azonban egyszer már megghusította a szultán s a cárnak reménye sem lehet arra, hogy békés eszközökkel megszerezhesse. Azért most kerülő uton akar célhoz jutni; Bulgáriát emancipálni akarja a szultán szuverenitása alól abban a reményben, hogy majd ha Ferdinánd fejedelem szuverén lesz, akkor majd megteheti azt, a mit most a szultán tiltakozása folytán nem tehet meg.

Csak hogy a cár is, Ferdinánd fejedelem is elszámítják magukat. A szignatárius hatalmak semmi körülmények közt sem egyeznének bele a berlini szerződés megváltoztatásába. A *quieta non movere* most sokkal bölcsőbb elv a Balkánon, mint volt bármikor. Igazi puskaporos hordó jelenleg a Balkán, melyről az ember sohasem tudhatja, mely pillanatban robban fel. Első sorban a macedon kérdés, aztán az albán kérdés, a krétai kérdés, ezek csak a területális kérdések, hátra vannak a vallásos kér-

dések, a Balkánon végigmenő szláv vasut kérdése, mely Odesszát összekötné az Adriával; ott van monarchiánk igénye Salonikire stb. Ez mind egyszerre aktuálissá válnék, s beláthatatlan bonyodalmak forrásává, ha a berlini szerződés revideáltatnék.

A hatalmaknak azonban most egyéb dolguk van, mint hogy Ferdinánd fejedelem és Oroszország kedvéért mindezeket a kérdéseket fenyegetően felidézzék. Azért a berlini szerződés revideálásáról ez idő szerint szó sem lehet, anélkül pedig Bulgária nem lesz független s Ferdinánd nem lesz király.

TÁVIRATOK.

Az angol király új címe.

London, július 27. A felsőház mai ülésén *Salisbury* törvényjavaslatot nyújtott be, a mely felhatalmazza a királyt, hogy tengeren tuli birtokaira való tekintettel változtassa meg címét. A törvényjavaslat benyújtása kapcsán azt mondta a miniszterelnök, hogy a király valószínűleg a következő címet fogja fölvenni: „VII. Edvárd, isten kegyelméből Nagy-Britannia és Írország egyesült királyságának és a tengeren tuli birtokoknak királya, a hitvédője, India császára.”

A béketárgyalások.

Hága, július 27. *Leyds* dr. transvaali követ, a ki tegnap *Krüger* látogatására *Hilversumba* utazott, a „*Nederl. Cour*” tudósítója előtt úgy nyilatkozott, hogy őt *Krüger* táviratilag hívatta magához, mint hogy fontos döntések állanak küszöbön. *Leyds* megerősítette az újabb béketárgyalásokra vonatkozó híreket és hozzátette, hogy különösen egy nagyhatalom fejt ki dicséretes tevékenységet a béke létrejötte érdekében. A tudósító ama kérdésére, hogy milyenek a burok föltételei, *Leyds* azt válaszolta, hogy erről részletesen nem nyilatkozhatik, de azt már most mondhatja, hogy a burok nem mondhatnak le függetlenségükről, ellenben minden más irányban nagy engedményeket hajlandók tenni az angoloknak.

ten szerette őt — másokkal is kacérkodott, s ha ezert szemrehányást tett neki, sirva ölelte át s így esküdött: azt bittem, nem szeretsz már és próbára akartalak tenni.

Néha hitt neki, de voltak máskor olyan nehéz órái a gyötrelmeknek, mikor szívtelen kacérnak tartotta őt s ki akarta törölni még emléket is a lelkéből.

Azután lassan, észrevetlenül, lépésről-lépésre következett be a — megadás. És tegnap este végre, mikor illatos, titkos levélkéjét megkapta, amelyben olyan határozott hangon követele tőle, hogy jöjjön el estélyére, mert ha ő nincs ott, nem lesz képes jó arcot mutatni vendégeinek — egyszerre olyan súlyosan neheztedek reá e viszonyok bilincsei, hogy elhatározta: végleg szakít ezzel az asszonnyal. És tegnap este történt az is, hogy azokat a kegyetlen szavakat írta neki válaszul:

„Kegyed, asszonyom, oly szép s annyira körül van rajongva, hogy bizonyára észre sem fogja venni, ha én letűnök a látóhatárról. Miért folytatni tovább egy olyan ismeretséget, amelytől már egyikünk sem várhat semmi újat?”

Most, hogy józan fővel végig gondolja e sorokat, valami, a szégyenhez nagyon hasonló érzés kergeti a vért az arcába.

Szegény asszony: nem, ezt még sem érdemelte tőle. És éppen most okozni neki ilyen fájdalmat, mikor este társaság van náluk, — még félre sem vonulhat, hogy elrejtse bánatát. Oh, ez kiméletlenség volt, belátja, de már késő,

nem lehet meg nem történné tenni. Vagy talán mégis jobb így. Előbb utóbb ez lett volna a vége s ma már legalábo tul van az első pillat keervein.

Még egyszer megnézni az arcképet s most úgy tetszik neki, mintha az előbb még mosolygó ajak mellett egy keserű vonás húzódnék s mintha a máskor oly vidám tekintetű szemek néma váddal illelnék.

— Szegény asszony, — suttogja elágyulva — mégis csak szeretnem kellett egykor, mert különben nem érezném úgy át most a bánatot.

Annyi bizonyos — fojtatta önmagában, hogy az asszonyok élete csupa keserűség és csalódás. A sors, aki a világegyetem evolúciót intézi, kegyetlenül üldözi ezeket a szegény védtelen teremteseket. De másrészt be kell vallani azt is, hogy az őket érő szerencsétlenségek nagy részért ők maguk is felelősek, mert megtagadtatt nekik az érzékek finomsága, melylyel elhárítanák maguk fölül a veszedelmek legnagyobb részét.

Nyugtalanul járt föl s alá a szobában.

— Mi mindent el nem követett, hogy megtarthassa szerelmemet, — mondta félhallkan. — Szinte leste szeszélyeimet, kedves megpetéseket készítet számomra, s örökösen apró figyelmelekben részesített. Máskor meg a közömböst játszta, hogy ki se fáraszon szerelmes szavaival, avagy szomorú volt, ha az én hidegségemet látta. Hányszor kért, könyörgött egy szíves szóért, s mikor megtagadtam tőle, méltat-

lankodást színlelve fordult el tőtem, hogy ne lássam könyeit. De bárhogy nyilvánult is meg szerelme, engem az utolsó időben csak untatni tudott.

Visszaült előbbi helyére, s szinte belefurta a fejét a karosszék támlájába. Dacára annak, hogy a szoba tul volt fűtve, mégis érezni lehetett, milyen retentő hideg lehet odakünn; egy-egy szélroham megtalálta az utat a kandalló kéményéhez, s hangos fűtyüléssel fektette le a lángokat, hogy azok ki-kinyultak a drótrácson s megperzselték a tűz előtt fekvő orosz agár fekete bundáját.

Rónay László behunyta a szemét. Egyszerre ismét előtte volt az az asszony, magas alakjával, melynek minden egyes vonalát olyan jól ismerte; — úgy érezte, mintha fölébe hajlanék karcsu, és mégis erős felső — testével, mintha bártortalan, esdő szemével a szemébe nézne.

Es egyszerre hangja is fülébe csendült. Mint akkor, — amikor az emberi nem különböző szenvedélyei fölött vitatkozva azt mondta neki:

— Minden szenvedély rokon egymással, mert parokszizmusában mindenik egyenlő okozatot hozott létre. Vannak pillanatok, mikor úgy, annyira szeretlek, hogy nem sajnálnalak megölni sem.

Es ebben a látszólagos ellentmondásban annyira benne volt mélységes és forró szerelme, hogy reszketés futott át rajta akkor. Akkor? — Nem! Most is. A lelkével.

A megtámadott franciák.

Páris, július 27. Pichon volt pekingi követ egy újságíró előtt határozottan tagadta, hogy a francia csapatok Kinában fosztogattak volna. Ellenkezőleg, maguktartásuk példás volt. Waldersee és a franciák között rendkívül szíves volt az érintkezés. Franciaország Kinában nagyban hozzájárult a nemzetközi villongások csökkentéséhez. Most sok időre helyreállt a nyugalom.

Egyről-másról.

(Lees zivatar? — Angol játékok. — Utazás automobilon. — Szalmaözegek a vendéglőben. — Fény és árny. — Verseny-mánia. — Aki átúszta a Balatont. — A bicikli alkonya.)

Az Aradi Közlöny számar írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, július 27.

Raguzában már cápát is fogtak, a mi csalahatatlan jele a holt évadnak. Igaz, hogy ezt a nagy csöndességet in polotici majdnem főzavarta a *Neue Freie Presse*. Még nem is tudni, nem lesz-e valami zivatar. De addig, a mig nem lesz, addig hüselhetnek a jelen és jövő képviselői.

Mert hogy most mindenki hüsel. A hosszú olasz jegenyék vigan bölíngatnak a vendég elé s a kuriákon, kivált a hol fiatalság van, eleven az élet. Hajdanában nemes uraiméknál haragszom rád-ot, meg gyürüsdit játszottak. Ma a tennisz járja. Fehér flanel szoknyában dobálják a lányok a labdát, az urak meg flanel nadrágban. Tengeri fürdőkben, még a cipő is fehér. Ezt szarvasbőrrel készítik.

A tennisz mellett kezdik nálunk is kedvelni a roquettet. Ez a játék is Angliából származott át. Sokkal graciózusabb, mint a tennisz, azért a nőknél csakhamar el fog terjedni.

Utazni, a ki ultra chic akar lenni, már csak automobilon indul. Így indulnak a napokban hosszú utra *Ferenc József* braganzai herceg és *Seapáry Pál* gróf. Szapáry gróf itthon is nagy propagandát csinált ennek a szuszogó, fertelmes illatu járműnek s gyakran lehetett a fiatal grótot szemüveggel, bőrköntösben látni, s mint végig antomobilozott a körutakon.

A városban rekedt szalmaözegek pedig járják a nyári színházakat, este beülnek a

Márvány menyasszony-ba és esznek rántott csibét uborka salátával sulyosbitva. A *Politische Graizler* sült libája is híres volt így nyár évadján. Talán már nincs is meg ez a híres zöldbeli vendéglő, elmúlt, mint annyi más ezen a hiúságos világon. Mert ki hinné, hogy száz s egynehány év előtt azon a helyen, a hol ma a Rókus-tól befelé vezető utca épült, nagy pusztaság volt, mely Rókus mezejének hivatott. A sivar homokbuckák közt néhány fa állott, köztük egy tágas épület, *Gyöngytyúk* címerű nyári vendéglő. Árnyas kertje volt, nagy tekepályája, vasárnapként szolt benne a török muzsika és a ki a városon kívül akart mulatni, szívesen járt ide.

Híres régi mulató hely volt a Józsefvárosban is, mely nevezetes volt a jurátusok és mézáróslégények között esett verekedésekről.

Mulattak hajdan is, mulatnak ma is, de talán hajdan mégsem voltak olyan kinzó ellentétek, mint ma. A Gerbaud, meg a Gruber-kioszkban temérdek — ember szórakozik — a kioszk melletti bokorban pedig mérget iszik a nevelő azért, hogy ne haljon meg éhen. Nem is jó ezt hallani, nem is jó ezt olvasni, olyan világból való embereknek, a kik naponta kalácsot esznek és még a süteményben is válogatnak. Nem új dolog ugyan a fényes metropolisokban tengődő nyomorúság, de mégis megdöbbenő, mikor egy intelligens, diplomás egyén így össze éhifuszban.

Vagy talán nem is érdemel manapság a nép jót. Hiszen valósággal a játék ördöge szállta meg, rohan a löversenyre, a totalizátorokhoz, mint az eszeveszett. Így veszt el keserves keresményét a mosónő, a ki reggeli négy órától estig áll a fúlasztó gőzben a teknő mellett, a kereskedő segéd nem ritkán azt a pénzt is, a mit gazdájától tulajdonított el. A sok sikkasztás többnyire verseny évadján esik. És azért mégsem veszi észre a fővárosi ember hogy löversenyen csak az játszik, a ki nem sajnálja az elvesztett pénzt, a kinek nem fáj néhány bitang százás, s a kinek verseny-mániája miatt nem nélkülöz otthon a családja. Hány olyan dühös löversenyzőt ismerek én magam is, a kinek családja a versenyek alatt tejet, meg rántottát vacsorál hétszámra néha azt sem de a családfő rendületlenül kitart az ármányos gép mellett és fölteszi még az utolsó becsapott

überzieher árát is. Hogyne, mikor most még azzal is kecsegtetik, hogy megláthatja a Magas-Tátrát. Ingyen vonat viszi a löversenykedelőket Tátra-Lomnitzra, ingyen is hozza vissza.

Egyebekben a vízi-sport is nagyon virágzik. Augusztus 15-én Balaton-Földváron rendeznek nagy vízi versenyt s a ki a magyar tengert átúszta, arany érmet kap. Az első a ki átúszta a Balatont *Szekevényessy Kálmán* volt; utána *Gräffl Jenő* tette meg ezt a bravurt.

A sok sport között, mintha a bicikli kezdene legjobban kimenni a divatból — hál' Istennek. Sokkal kevesebb a csöngetés a poros országutak mentén, mint volt két-három év előtt, bicikliző nőket meg alig látni. Amilyen gyorsan jött a bicikli-láz, úgy el is mult. Ma már leginkább üzleti célokra szolgál a kerékpár. Postások, boltiszolgák járnak rajta s erre leginkább is való az épen nem izléses, nem kecses jármű. Azonkívül fertelmessé teszi a természet. Ismertem egy szép, egyenes hátú leányt, a kit szülői testedzés végett biciklizni tanítottak. Nehány hónap mulva azonban észrevették, hogy a gyermek sarlóként gördül előre s már ha akarja is, nem tudja magát egyenesen tartani. Abban hagyatták természetesen a leánykával a biciklizést s testgyógyító gimnasztikát gyakoroltattak vele, míg a gyöngye csontok újra kiegyenesedtek s a gyermek visszakapta előbbi rendes természetét.

Vidéki kiállítások.

(Makó ünnepe alkalmából.)

Arad, július 27.

A napokban három vidéki kiállítás nyílik meg egyszerre. Az egyik *Makón*, a másik *Máramaroszigeten*, a harmadik *Kecskeméten*. Három nagy vidék mutatja be ezeken a kiállításokon mindazt, a mivel részt vehet a nagy gazdasági és kulturális versenyben.

Örömmel látjuk a magyar vidék ily irányu mozgalmait. Ezekben már erős, egészséges, gyakorlatias érzék nyilvánul. Ezek arról tesznek tanúságot, hogy a magyar vidéki nép vezető férfiai megértették a kor intő szavát s az igazi munka becsét méltányolván, a munkát tüntetik ki.

Az ilyen vidéki kiállítások több tekintetben birnak jelentőséggel. Legalkalmasabbak arra, hogy feltüntessék egy-egy vidék egész

már nem, de az érzékeivel még mindig kívánta és dühös féltékenység támadt benne arra a gondolatra: lesz a ki megvigasztalja helyette...

Valaki csödugetett. — Rónay László idegesen ugrott föl helyéről. — Hogy még ilyenkor sem hagynak békét az embernek! És az a mamlasz János még beereszti a késői látogatót. — Pedig világosan megmagyarázta neki, hogy ma délután nincs idehaza senkinek sem.

Bosszusan ment az ajtó felé, hogy megtudja, ki az alkalmatlan vendég, de egyszerre elsimult homloka s barátságosan kiáltott a jövővény felé:

— Isten uozott, barátom! Jöjj ide a tűzhöz, — tudom megfáztál.

A fiatalember, — aki most a lámpa fényében lépett, estélyi öltözetben volt, s mig hideg kezeit egymáshoz dörzsölte, — jókedvűen szólott:

— Na, öreg, te még most is lustálkodol, nem is gondolsz az öltözködésre?

A másik vállat vont.

— Nem érzem jól magamat, — válaszolt hanyagul — különben is már elég volt a mulatságból.

Kissé előrehajolt, s felé nyújtotta szivartárcáját.

— Pedig én érted jöttem, — mondta a fiatal ember. — Siess, vedd magadra a frakkodat, aztán menjünk. Én azalatt elszívom ezt a szivart.

— Már mondtam, hogy nem, — válaszolt Rónay László kissé türelmetlenül.

Amaz figyelmesen nézett a szemei közé.

— Miért; — valami okod van rá? — kérdezte.

— Nem. Egyszerűen nincs kedvem az odamenetelhez — szolt Rónay szárazon. — És mert kellemetlen volt neki ez a faggatás, — lehajolt s a görbe vassal elkezdte a tüzet igazgatni.

— Hát akkor isten áldjon — mondta a fiatal ember és fölállott helyéről. — Mivel mentselek ki a szép Anna előtt?

— Semmivel, — hangzott a felelet szinte durván.

— Talán nem is fog kérdezősködni felőled — kezdte ismét a másik, miközben lassan újra fölhozta keztyűjét. — Hiszen nagyon igénybe van véve utóbbi időben...

Rónay a kezében tartott görbe vassal olyat ütött egy félig elégett fatuskóra, hogy tüzes szikrák támadtak nyomában s repültek sercegve szerteszét.

— Mit mondtál? — kérdezte halkan. — Nem értettelek.

— Azt mondtam — ismételte amaz nevetve — hogy nem fogja észrevenni távollétedet, mert utóbbi időben nagyon el van foglalva a csak nemrég hazatért Afrika-utazóval, Szirmayval...

— Hazugság! — tört ki Rónay László, eltorzult arccal, s olyan erősen csapott öklével

a kandalló párkányára, hogy az ott álló bronz Napoleon-szobor a földre esett.

Barátja bámulva nézett reá — s ez a tekintet magához térítette.

— Bocsáss meg — mondta szelidebben — de az az asszony barátomnak felesége, s nem tűrhetem, hogy rosszat mondjanak róla előttem...

— Rendben vagyunk — szolt a másik, de csak alig szorította meg a feléje nyújtott kezét.

És most a fiatalember ismét egyedül maradt gondolataival. Egyre az az asszony járt az eszében, a kit egykor szeretett, s akit olyan kiemeltenül megbántott.

— Nos — szólott önmagához keserűen — úgy látszik nem kell attól tartanom, hogy meghasad a szíve utánam...

Ki akarta vetni a fejéből minden áron. — Fölvette a kezétgyébe eső könyvet s találomra kinyitotta. — Jean Jacques Rousseau-nak életrajza volt s e sorokban akadt meg tekintete:

Es a szép velencei nő ezt a tanácsot adta neki: lascia le donne e studia la matematica.

— Dühösen csapta le a könyvet s másik után nyult. — Erthetetlen levertség vett erőt rajta.

— Mi ez? — kérdezte önmagától. — Szenvedek, amiért elhagytam? Hiszen nem szerettem már, — s mégis ha arra gondolok, hogy más foglalja el helyemet mellette, — oly égető

gazdasági és kulturális életét. A magyaránny vilákiállításokon nemzetek mérkőznek, versenyeznek egymással, Ezeken szó sem lehet arról, hogy valamely ország egyes vidékei szerepeljenek ugyszólván külön lobogó alatt.

Az országos kiállítások egyetemes jellege is kívánja azt, hogy a vidékek külön-külön bemutatassák magukat egész híven és tökéletes képet adhassanak mindarról az erőről, képességről és hivatásról, melyet belevihetnek a nemzeti élet küzdelmeibe.

A vidéki kiállításokon az illető vidék teljes szabadsággal fejtheti ki összes erejét. Megmutathatja mindazt, a mivel rendelkezik. Fel-tüntetheti nemcsak azt, a mije van, hanem rámutathat arra is, a mije hiányzik. Ráterelheti a közfigyelmet arra is, a mit az illető vidéken keresni és megtalálni lehet, arra is, a mit az illető vidéken fejleszteni, támogatni, vagy épenséggel kezdeményezni kell.

Egy-egy ilyen vidéki kiállítás okvetetlenül lökést ad az egész társadalmi életnek, ugy a gazdasági, mint a kulturális törekvések egész vonalán. Egy-egy ilyen vidéki kiállítás alkalmat nyújt arra, hogy a központba összecsoportosult gazdasági tevékenység, a mi határozottan kárára van a vidéknek, decentralizálódjék s a tökének fejlesztő ereje kimenjen új területekre, a hol sikeresen érvényesülhet.

Számtalan olyan kincse van Magyarországn egyik-másik vidékének, a mit idehaza is alig ismernek ép azok a tényezők, melyeknek hivatásuk ily kincsek kiaknázása. Annál kevésbé ismerik az ország határain túl; pedig arra van nagy szükség, hogy az ország nagy előforrásai, a melyek most még sok helyen homályban vannak, nyilvánosságra jussanak, s magukhoz csábítsák azokat a tényezőket, melyek birnak az előforrások kihasználására alkalmas eszközökkel.

A vidéki kiállítások abból a szempontból is hasznosak, hogy szinte ünnepies alkalmakat nyújtanak a nemzet különböző elemeinek arra, hogy egymással megismerkedjenek. Egy kiállításnak mindig van kisebb-nagyobb csábító ereje, mely tulterjed egy város vagy egy megye határain. A nemzetnek oly elemei, melyek különben sohasem érintkeznek egymással, összejönnek. Megismerkednek. Megismerik különösen tulajdonságaikat, erényeiket, vágyaikat.

fájdalom kinez itt, mellem balfelében... Miért tér most vissza hozzám egy-egy mosoly, — egy sóhajtás emléke s miért vesz körül egyszerre az az illat, amely mindannyiszor mámorossá tett, valahányszor megéreztem?

Lehajtotta kezét a fejére és a tűzbe bánt. Csaknem egészen elégett az már s a parázs nagy részét puha, szürke hamu takarta... Csak ott, elől, a rostély mellett, lobogott még egy fadarab élénkpiros lángolással... Most egyszerre ismét erős szélroham rázta meg az ablakokat, besivított a kéményen is s elfujta a hamut a még pislogó parázsról. A fatuskó a rostély mellett föllángolt újra, s ettől a lángolástól kigyultak ismét a félig már kiégett széndarabok. A fekete agár ijedten tápázkodott fel helyéről. Kinyújtózott, azután odatette bársonyos orrát a gazdája térdére és okos szemével az arcába nézett.

Es mintha a ragaszkodásnak ez a megnyilvánulása egyszerre elviselhetetlen nagyra növelte volna a fiatal emberben a szeretet után való vágyakozást: hirtelen elhatározás támadt a lelkében.

Kiment a szobából, hogy megparancsolja inasának, hogy készítsen neki mindent elő az öltözködéshez, mert ugy érezte, hogy még most rögtön le kell borulnia a lábál elé annak az asszonynak, akit — amig azt hitte, hogy hűséges hozzá, eldobott magától, s akit, amióta attól fél, hogy elfelejtette, — olyan örülten szeret...

törekvéseiket. Ezen az uton válhatik egységessé a nemzeti felfogás. Ezen az uton telbetik meg egységes hangulattal a nemzeti közszellem.

Legnagyobb jelentőséget a vidéki kiállításoknak azonban az ad, hogy erős fejlesztő hatásuk van a gazdasági és kulturális élet minden ágazatára. Ipar, kereskedelem, mezőgazdaság és a közművelődés tényezői arra törekednek, hogy kitűnjenek abban a körben, melyben élnek, s melyben egymással nemes versenyre kelnek. Ebben a törekvésben meghatározódnak az erők, finomabb az izlés, fokozódnak az ismeretek. És az elért sikerek biztató hatásai érvényesülnek a jövőben is.

A szellemi élet is lendületet kap ily kiállítások idején a vidéken. Különbéféle kulturális és humanitárius mozgalmak támadnak. Valami úde, új levegő csapja meg az elméket is, a kedélyeket is, melyek megtermékenyülnek új gondolatokkal és új érzésekkel. Valóban az ily kiállításoknak nemcsak a gyakorlatias törekvésekre van fejlesztő, erjesztő, biztató hatásuk, hanem az erkölcsök nemesítése dolgában is nagy befolyásuk.

A vidéki városok fejlődésének érdekei kívánatosak teszik, hogy ily kiállítások minél több helyen rendeztessenek. És a kormánynak kötelessége, hogy az ilyen irányu mozgalmakat minden rendelkezésére álló eszközökkel támogassa; mert azokhoz határozottan általános nemzeti érdekek fűződnek.

Azok az ünnepek, miket Makón, Máramaroszigeten és Kecskeméten rendeznek a magyar munka és magyar közművelődés számára, nemcsak az illető vidékek, hanem az egész magyar nemzet ünnepei lesznek. Kell, hogy azok legyenek.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A nyári színház megnyitó előadása. A hatetes szünet után szombaton, augusztus 3-án lesz az első előadás a nyári színházban. Ez alkalommal diszeloadást tartanak a Kossuth-szobor-alap javára. Az előadás véglegesen megállapított műsora ez: 1. Ünnepi nyitány. Bánkban operából előadja *Békésy* karnagy vezetése alatt a színházi zenekar. 2. *Kossuth* Lajos emlékezete. Irtá: *Farkas* Ferenc, szavalja: *Palágyi* Lajos. 3. *Az aradi Kossuth-szobor*, tabló aradi polgárok részvételével, ez alatt az aradi dalárdák a Szózatot éneklék. 4. Budavár. bevétele, *Vahot* Imre alkalmi színműve. Az előadások augusztus 3-tól fél 8-kor kezdődnek.

A pozsonyiak köszönete. A pozsonyi magyarság körében nagy örömet keltett *Szell* Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszternek az a rendelkezése, hogy *Relle* Iván igazgatótól a kétnyelvű előadások miatt megvonta az állami segítséget. A pozsonyi magyarok ez alkalomból küldötséggel fogják felkeresni a belügyminisztert s továbbra is jóindulatába ajánlják a pozsonyi magyar színészet ügyét.

A hetedik pályázó. Kevés színházért folyik olyan versengés, mint a szegediért. Vágyódnak utána régi tapasztalt direktorok, jönevűek és kevésbé jönevűek is. Ma *Komjáthy* János debreceni színházigazgató is Szegedre érkezett. A színházért ő is pályázni óhajt, meglátogatta a színházi bizottság otthon levő tagjait és mindazokat, akiket színházi dolgokban vezérembernek ismernek.

A székelyek mükedvelői előadása. Az aradi *székely-asztaltársaság* augusztus hó 4-én, vasárnap a „Vadember” kerthelyiségében, részben a Kossuth Lajos szobor alapjára táncal egybekötött *mükedvelői előadást* rendez. Belépti-díj az előadás és táncvigalomra: személy-jegy 80 fillér. Család-jegy 2 korona. Az estély kezdete 8 órakor. A mükedvelők *Lampérth* Gézának *Megjötték a huszárok* című vígjátékát adják elő a következő szereplőkkel: Rác Miklós, Fogarasy

Gyula, Csutak János, Nyegre Vincéné, Nádas Gyuláné, Imre Dániel és Nádas Gyula. Ugyancsak ezen szereplők adják elő *Benkő* Laura citara játéka után a *Süketnek kell lenni* című vígjátékot.

Dal-hangverseny. Az aradi waggongyári munkás dalkör, mely a kassai országos dalversenyen részt vesz, mielőtt a versenyre kiállana, óhajtása, hogy az aradi nagyközönség és főleg a helybeli zenei szakfériak meghallgassák és véleményüket kifejezésre juttassák. Ebből a célból kifolyólag a dalkör folyó hó 28-án, vasárnap este 8 órakor, a *Központi Szálloda* kerthelyiségében *hangversenyt* rendez, amelyen a kassai országos versenyen előadandó ének-darabokat adják elő.

Mükedvelő gyermek-előadás. Az iparos-ifjak önképző köre holnap, vasárnap délután 4 órakor gyermek-mükedvelői előadást rendez az arénaépületben lévő körhelyiségben. A mükedvelők a *Párizsi Baba* című vígjátékot adják elő. A színi-előadást énekszámok és szavaltatok előzik meg.

Koch új elmélete.

(Az utolsó ülés.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 27.

A Koch tanár nevezetes új elméletéről, mely a londoni tüdővész-kongresszusnak legnevezetesebb eseménye, ma nyilatkozik *Virchow* a modern természettudomány doyenje, és Koch régi, kemény kritikusa is. És ime, bár Koch maga is hivatkozott rá, *Virchow*, mint Berlinből táviratozzák, élesen megtámadja Koch tanár új elméletét, s mint egykor a nagy hühóval hirdetett tuberkulint, ezt is teljesen értéktelennek mondja. — Nyilatkozatának ez a része így szól:

— Azt az állítást, hogy a tuberkolózis átörökölhető, magam is évek óta cáfolgatom de egyebekben semmiképpen sem vagyok egy véleményen Koch tanárral. Az orvosi társaság utóbbi gyűlésén ezt nyíltan meg is mondtam és *Kochnak Londonban tett dedukcióit határozottan elvetem*. — Koch teljesen figyelmen kívül hagyta mindazt, amit a kopenhágai iskola kutatásainak köszönhetünk és ami utbaigazítást ad arra, hogy mit kell tennünk a nép egészségének megóvására. A dán kormány által kinevezett egészségügyi tanács is egészen másutt keresi az orvoslás módját a tuberkulózisnál, mint Koch, aki egész más uton jár a háttérzárva vonatkozó intézkedések megállapításánál is. Ha talán azt gondolják: Róma beszélt, a dolog el van intézve, én azt mondom. *Koch nem Róma és a dolog egyáltalában nincs még elintézve*.

A londoni tüdővész-kongresszust egyébként ma befejezték. Erről a következő távirati értesítést kaptuk:

A tüdővész-kongresszus mai záróülésén, a melyen *Derby* gróf elnökölt, egyhangulag több határozatot fogadtak el, köztük egyet, a mely a nyilvános helyeken való köpködésre vonatkozik. A kórházaknak és poliklinikáknak ajánlják, hogy minden sorvadásos embernek írásbeli utmutatást adjanak életmódjára nézve és hassanak oda, hogy külön köpöládákat használjanak.

A kongresszus ajánlja továbbá, hogy a tüdővészesek bejelentését kötelezővé tegyék, hogy szanatóriumokat és kórházakat állítsanak tüdővészesek számára és melegen ajánlja a kormányoknak, hogy vizsgáltsák meg Koch tanár elméletét, de addig is tartassák fenn a fertőzött hus és tej ellen való szigorú rendszabályokat.

Azt ajánlja továbbá a kongresszus, hogy állandó nemzetközi bizottságot küldjenek ki az anyag összegyűjtése, tanulmányozása és a

tüdővész elleni intézkedések javaslatba hozatala végett. Végül elhatározták, hogy a legközelebbi kongresszuson s tüdővészre való személyes hajlandóság kérdéséről és az ellene teendő intézkedésekről fognak tanácskozni.

Forrongás a viharágyúk miatt.

(A csálai állami szőlőültetvények ügyüzése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

Mikor a nagytudomány természettudósok kieszték, hogy háborút lehet már izenni az égieknek is, és hogy jól irányított ágyulvésekkel a felhőket is széjjel lehet kergetni: óriási mozgalom indult meg a gazdaközönség körében, sőt az állam is megfontolás tárgyává tette ezt a szenzációs felfedezést.

Összeültek a tudós urak és megkonstruálták az ágyukat és valóban nagyobb érdeklődéssel figyelték meg a viharágyúkkal való kísérletezést, mint azon ágyukat, melyeket a tüzéség most próbál ki a katonai lövőtéren.

Micsoda értéke is lehet annak az emberirtó ágyúnak, amikor fellelőző ágyukról van szó, melyek alkalmazásával úgy lehet dirigálni a vihart, az esőt, mint egy közönséges rekrutát?

Az egész országban kijelölték a viharágyu állomásokat, lőttek velük a levegőbe és hol eliramodott tőle a felhő, hol nem és még eddig teljes bizonyossággal meg nem lehetett állapítani, hogy mitől szaladnak el a vészhozó felhők. saját jobb belátásukból, vagy az ágyulövéstől. De mindegy. A tudós urak hisznek a lövés hatásában — és ez a fődolog — a gazdák pedig sokan követik a tudományos tételt.

Ebben a jóhiszemben él a csálai állami szőlőültetvény telep is és szorgos figyelemmel nézi az égboltozatot, hogy mikor gyűl össze a vészhozó felhő. És ha úgy nézi, hogy vörös, vagy fekete a felhőzet, hogy az a szőlőt veszélyeztető jeget hordja ölében, akkor gyorsan kikommandírozza a felhő-batteria tüzér legénységét és nyakra-főre lövet a menybéli ellen-ségre.

Ma reggel is úgy történt. Reggel 7 óra felé sűrű vöröses felhő lebegett a város felett. Eleinte gyenge, majd erősebb szél kavarta fel az utca porát. A csálai erdőben a szőlőültetvény telep intézősége figyelő állásba helyezkedett. Nézte — figyelte és csakhamar hirtelenben megcsinálta a haditervet.

A felhő mind közelebb evezett a csálai erdő felé. Ekkor megfuvatták a riadót. — A tüzéség felvonult a viharágyúkkal és a kiadott vezényszóra elkezdődött a csata az égiek ellen. Az ágyúk megszólaltak, óriási dörej várakoztatta meg a Csála levegő-körzetét és az ágyuzás szünetlenül folyt a kemény csatában.

A heves küzdelem nem soká tartott; a felhők csakugyan megijedtek az ágyúk tüzet hányó torkától és jobbnak látták tisztességes visszavonulással bőrüket megmenteni, mert hát a felhők honában is azt tartják, hogy a futás szégyen, de hasznos.

A csálai szőlőültetvény telep intézősége tehát győzött. Ujból kitisztult az ég. A nap verőfényesen sütött és melegével alaposan megizzasztotta az embereket és szárította a növényzetet.

Nagy volt az öröm a Csálában. A győzelmes tüzéség diadalmárában azt se tudta, hogy hova legyen.

De nem minnenütt osztokodtak ebben az örömben. Az aradi határban nagyon sok parasztagazda mivel a földet és szeretettel gondozza termését. Ezek is aggódva nézik folyton az eget, hogy mikor is lesz egy kis jótékony

eső, amittől erősödik, táplálkozik a burgonya, a kukorica, a dinnye, a cirok meg a répa.

Ugy esett véletlenül a dolog, hogy amittől a szőlőültetvény telep intézősége félt, azt sóvárogva várta és kívánta a parasztagazda, mert szomjazott a földje, már-már elszáradt a vetése.

Ma reggel nagy öröm fogta el a gazdákat, mikor látták, hogy szépecskén gyűl a felhő, hogy leesik végre az aranyat érő eső. Kiültek mindannyian az ambitus elé és nézték-nézték a várva-várt esőfelhőket és minél feketébb volt a ruhájuk, minél vörösebb a lelkük, annál nagyobb volt az öröm.

Egyszerre csak megdördülnek a szőlőültetvény telep viharágyúi. Néznek egymásra a gazdák, hogy mi is akar az lenni? Csak néznek-néznak, egyszerre azt veszik észre, hogy a feketeség a felhőben szürkül, fehéredik, hogy lassanként oszladozik és rövidesen a felhő volt és nincs!

No ez már aztán sok. Összeültek a gazdák a határban és elkezdtek káromkodni — majd formális értekezletet tartottak, melyen rendkívül ingerült volt a hangulat. Csak egy vezér kellett volna és rögtön ásóval-kapával neki mentek volna a szőlőültetvény telep intézőségének és kiverték volna az összes ágyuk gyutacsözögét.

Volt azonban néhány higgadtabb gazda közöttük és ezek iparkodtak lecsendesíteni őket. Az értekezlet végül abban állapodott meg, hogy tömegesen elmennek egy ügyvédhez, hogy az *indítsa meg a szőlőültetvény telep intézősége ellen a kártérítési pert.*

A hevesvérű gazdák azonban nem nyugodtak meg a határozatban, forronganak, tervezgetnek, összeesküvést forralnak a viharágyúk ellen és ki tudja, mi lesz a forrongásnak a vége.

A pör kimenetele iránt városszerte nagy az érdeklődés. Mindenesetre érdekes a dologban, hogy az első ilyen pör az aradi bíróságot fogja foglalkoztatni.

Pénzhamisítók a délvidéken.

(A kik szerb dinárokat gyártanak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

Megirtuk a minap, hogy a temesmegyei *Mehala* községben nagy pénzhamisító bandát fedeztek fel. A temesvári rendőrség a szövetség három tagját: *Zimmermann* Mihályt, *Micsang* Mihályt és *Popovics* Pétert letartóztatta; csupán a főcinkos *Wlaschák* Nándor menekült meg az igazságszolgáltatás kezei közül. Most elérte őt is végzete; a verseci rendőrség a temesvári rendőrfőkapitányság körözüvénye alapján letartóztatta. Már át is kísérték biztos fedezlet alatt Temesvárra.

A szövetség tagjai hamis szerb husz-dinárosok gyártására és forgalomba hozatala céljából álltak össze.

A pénzgyártásra szolgáló s kitűnően sikerült klisé néhány hónappal ezelőtt egy belvárosi ház levezető csatornájában megtalálták. A kölöport véleményadás végett a vizsgálóbíró átküldötte a szerb nemzeti banknak, honnét most van utban visszafelé. A szövetség tagjai *Zimmermann* kivételével, bevallották tettüket s mindhárman, további intézkedésig, szabdlábra lettek helyezve.

Ma már a főcinkos: *Wlaschák* Nándor is, a rendőrség kezében van s az egész bonyodalmas ügy nemsokára véglegesen el lesz intézhető. *Wlaschák*nak, ki 34 éves és foglalkozására nézve köszo-brász, festő, vésnök és litografus, meglehetősen zajos multja van, amennyiben pénzhamisításért már három ízben volt el-

ítélve. Eddig hét évet ült különböző fegyházakban. Különbözen notórius tolvaj és betörő.

Letartóztatása alkalmával találtak nála egy gravírozott kölöpcskát, török véséssel, melyet valószínűleg okmányhamisításra szándékozott felhasználni. Találtak még nála egy vékony tiszta lemezt és egy finom vésőt, meg némi készpénzt.

Malyáta Ágoston rendőrkapitány, a bünyügyi osztály vezetője, az immár ártalmatlanná tett veszedelmes pénzhamisítót a délelőtti folyamán kihallgatta. *Wlaschák* állhatatosan tagad mindent. Nem akar tudni semmiről. Tagadása azonban hiábavaló, mert cselekménye társai vallomásaival be van igazolva.

A rendőrségnél *Wlaschák*ot erősen gyanúsítják egy másik gonosz tett elkövetésével is. Azt hiszik, mi azonban eddig még beigazolást nem nyert, hogy ő törte volna fel a Dózsa-szobor perselyét és lopta el a kegyelet filléreit.

A rendőrség különben a bűnöst ma lefényképeztette és holnap átkísérteti a kir. törvénytörés fogházába, ahol ellene a vizsgálóbíró a vizsgálatot tovább folytatja. Hogy társaival mi történik, az a jövő titka.

TANUGY.

(—) *Ovóda-ünnepély.* Aradváros egyik legszébb óvodája Gáj külvárosban van, hol tegnap tartották az évzáró ünnepélyt. A minden tekintetben sikerült ünnepélyt *Hanacssek* Lujza óvónő rendezte. A hatóságok képviselőiben jelen voltak *Millig* József iskolafelügyelő és *Kovács* Lajos kir. s. tanfelügyelő. A megjelent szülők nagy örömmel látták kicsinyeik haladását.

A Szelle-Kormos ügy.

(A vádtanács döntése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

Sokat beszélnek most arról, hogy a vádtanács fog-e határozni a *Szelléné* felebbezése tárgyában, vagy nem? Senki sem tudja, hogy mi a fordulat az ügyben. Ennek a bizonytalan helyzetnek az a következménye, hogy találgatnak jobbra-balra, mindenféle elejtett szavakból kombinálnak, anélkül, hogy valami biztosat tudnának róla az emberek.

Sokan azt vélik tudni, hogy a vádtanács már helyben hagyta a vizsgálat megindítását, mások pedig arról beszélnek, hogy a vádtanács a vizsgálat megszüntetése mellett határozott. Ezek a hírek természetesen nem megbízhatók. Mi úgy értesülünk, hogy *Szelléné* még be sem adta a felebbezését s így a vádtanács nem foglalkozott még az ügygyel. — Másrészt azt halljuk, hogy a vádtanács foglalkozott ugyan az ügygyel, de más irányban s ezuttal még nem a vizsgálat megindítása vagy megszüntetése iránt hozott határozatot.

Az első forrás szerint *Sonnenfeld* Károly ügyvéd, a *Szelléné* jogi képviselője, hivatkozva arra, hogy nyolc nap alatt adhatja be írásbeli felebbezését, csak a legutolsó napon akarja azt *Ribiczey* vizsgálóbíróhoz benyújtani. Mindezekből azonban az igazságot kihámozni nem lehet.

A csődügyben tegnap vette át a Szelle csődügy iratait *Radány* Dezső dr., aki *Schartner* Sándor bírót helyettesíti augusztus 1-éig, azután pedig *Pogonyi* Nándor

dr. bíró fogja átvenni a csődbiztosi teendőket.

Edvi-Ilés Károly nyug. aradi kir. ügyész, a neves kriminálista, rendkívül érdekes fejtegetést közöl ma a magyar bírák anyagi helyzetéről, kapcsolatban *Kormos* Adolf kuriai bíró esetével. Miután elmondja, mikép kell az igazi bírónak erkölcsileg és anyagilag függetlennek lennie, így folytatja:

Nincs szavunk magához az esethez, mert az a bíróság illetékes fóruma elé tartozik. De már az a tény, hogy a legfelsőbb bíróság egyik tagjáról oly hírek szárnyalnak megcáfolás nélkül, a melyek homlokegyenest ellenkeznek mindazzal, a mit a bíró hivatásáról kifejtettem: általános szempontból is komolyan magára vonja a közfigyelmet.

Joggal vethetjük föl a kérdést: vajjon elszigetelten áll-e a felszínre került eset, avagy ez csupán egy jelenség, a mely más hasonló esetekre figyelmeztet, — csupán egy kelevény, a mely azt mutatja, hogy a szervezetben, érve az egész bírói kart, a melyből kisarjadozott, romlott anyagok vannak. E kérdéssel pedig komolyan kell foglalkoznia úgy a törvényhozásnak, mint az igazságügyi kormányának.

A törvényhozás bizonyos mértékig már megvonta a határt, a mely a bíró különállását a társadalomban megjelöli, de nem gondoskodott eléggé arról, hogy a bírói karba oly egyének föl ne vétessenek, vagy ha már bejutottak, onnan kiküszöböltessenek, akiknél az erkölcsi és anyagi függetlenség feltételei teljesen hiányoznak. E szempontból csak helyeselni lehet azt az indítványt, hogy összeférhetetlennek mondassék ki a bírói állással az, ha valaki ellen adósságai miatt végrehajtásokat vezetnek.

Az igazságügyi kormányának pedig éber figyelemmel kell lennie nemcsak a kinevezésekre és előléptetésekre, hanem a működésben lévő bírák életviszonyaira is. Az eladósodott bíró anyagi helyzetének javítása nem eszközölhető az által, hogy előléptetés következtében nagyobb fizetéshez jusson. Ez egyenesen mérnyelhet volna a felsőbb bíróságok jó hírre és tekintélye ellen.

De egyébként is különösebb figyelmet igényel a felügyelő és vezető hatóság részéről azok bírói működése, akik zilált anyagi helyzettel küzködnek. Nem mondom, hogy vannak a magyar bíróság tagjai közt olyanok, a kik tiltott módon szaporítják jövedelmüket, hogy az adósságba végképp el ne merüljenek, — de állítom, hogy a mennyiben kivételesen akadna ilyen: erről úgy bírótársai, mint különösen a velük érintkező ügyvédek nagyon jól tudják, hogy miben leledzik. Tudnia kell tehát ezt, a mi természeténél fogva titokban nem maradhat, a vezető hatóságnak is, a melynek azután módjában van a baj netaláni elharapódzását megakadályozni.

Ne üssünk nagyobb zajt a most felszínre került esetről, de vonjuk le belőle a tanulságot. Ha a törvényhozás megjavítja a bírák fizetését és kizárja a bíróság tagjai közül azokat, a kik az adósságba már elmerültek és ha az igazságügyi kormány nagyobb óvatossággal jár el a kinevezéseknél és előléptetéseknél, a felügyelő-hatóság pedig észrevesz és azonnal orvosol minden inkorrekttséget: akkor megközelíthetjük azt az ideális állapotot, a melyben a magyar bíróság minden egyes tagját megilletendik *Henri de Pansy* szavai: „Igy jár ő tisztelettől elhalmozva, a melyet lehetetlen megtagadni ott, a hol a tudás és erkölcs szövethetnek.”

Apróságok.

(Garasos koma. — József főherceg és a német professor. — Mit ad érte? — Megkínálta. — A magyar tengeren.)

Budapest, július 27.

Mária Valeria főhercegné asszony 1868-ban történt születése alkalmából Eger városa üdvözlő küldöttséget menesztett a királyhoz. A mint *Lévay* püspök, a küldöttség szónoka elmondta üdvözlését, egyszerre csak előlép egy földmives s ekép szólítja meg a királyt:

— „Felséges királyom! kegyelmés uram! Ősi szokás a magyarnál, hogyha olyan házba jut, melynél gyermek született és ő még nincs meghiva komának, maga hívja meg magát garasos komának. Minthogy ezuttal én is olyan sorban vagyok, kérem Felségedet, kegyeskedjék engem elfogadni garasos komának, mire nézvést czennel le is szurom a garast.”

Ezzel egy fényes tallért nyomott az asztalra.

Nagy volt ugyan a meglepetés, mert a garasos komaság följajnlása nem volt a fogadási programban: hanem azért senkinek sem jutott eszébe hogy a derék földmivesre megnehezteljen érte, s legkevésbé vette zokon maga a biztatólag mosolygó király.

József főherceg fiatal korában sem kedvelte a németet, kivált ha az még professor is volt. Ilyenfajta pápaszemes professor került egyszer melléje, a ki iránt máskülönbben is ellenszenvvel viseltetett.

Ez a tudós professor egy szép napon hirtelen eltűnt. Keresték-kutatták napestig, de még nyomára sem tudtak akadni. Mintha csak a föld nyelte volna el. Már azt hitték, hogy valami szerencsétlenség érte, midőn a kis *Jóska* főherceg hitoktatója előtt bevallotta, hogy a németet bizony ő tette el láb alól.

Es pedig hogyan? A nagy park közepén állt egy afféle muzeum, a melyben római műemlékek voltak összegyűjtve. A jámbor tudós nagy gyönyörűsége telt ezek tanélmányozásában. A kérdéses nap reggelén szintén ide tévedt a német. S a mint nagy áhítattal ott silabizált valami régi feliratot, a kis *Jóska* herceg rázárta az ajtót s azzal hazament szépen, mint a ki jól végezte a dolgát.

Klotild főhercegné 1875 nyarán fiaival együtt néhány hétig Tatra-Füredre időzött. Ugyanott-fürdőzött *Oltványi* Pál szegedi prépost, a ki csakhamar ismeretséget kötött *József* főherceg virgonc, eleven eszű fiacskáival. Különösen a kis *László* főherceggel évelődött gyakran. Egy izben tréfálózva így szólt a kis főherceghez:

— Csuti plébános vagyok és enyém az egész Alcsuth. Elveszem a főhercegtől.

— De nem adom ám oda.

— Es én mégis elveszem.

— Kisértse meg. Odaállítjuk derék honvédeinket és majd meglátjuk, hogy mennyi bátorsága van a prépost urnak.

Oltványi egy darabig gondolkozott, aztán engedékenyebb hangon mondá:

— Tudja mit? Egyezzünk ki. En odaadom Alcsuthot. Mit ad érte a főherceg?

A kis főherceg mosolygó arccal nézett a préprostra s így szólt:

— A váci püspökséget.

A kis főherceg e feleletének még csattanósságot adott az, hogy váci püspökségre, mely ez időben üresedésben volt, állítólag *Oltványi* is aspirált.

Báró Wodianer, a volt híres bécsi bankár irodájában egyszer egy lengyel herceg ment valami üzleti ügyben.

A báró épen fontos levelet írt, fölnézett irásáról s így szólt:

— Kérem, legyen szives leülni. Egy kis sürgős dolgom van még. Akad ott valahol egy szék.

Ezzel tovább írt. A vendég vár néhány percig azután türelmetlenül hangsúlyozva mondja:

— Kérem, én Y herceg vagyok!

A báróbankár még nem végezvén el dolgát, egész flegmatikusam így vég vissza:

— Hát akkor vegyen két széket magának.

Volt a *Bachus*zárók között olyan is, a ki Németországban végig uszott egy csomó iskolát, doktor is lett sok mindenféle tudományból, csak hogy annak maga tudta legkevesebb hasznát venni. Az ilyen azután nagyon bevált civilizátornak: el is hozták hozzánk. Somogy megyét is megáldotta a fekete-sárga gondviselés egy ilyen doktorral, a ki nagyon szeretett fűvészní, bogarászni s e célból el-elrándult a halászk csónakján a zalai oldalra is.

Egy alkalommal nagyon elunta magát a csónakban s elkezdett a révészszel beszélgetni:

— Bácsi, tudsz-e a geografia?

— Nem tom biz én, ki fia, mi fia.

— Szegén bácsi, úgy a magad életéből öt fertály elvesztette. Tudez talán *Staatsoecmonia*?

— Nem tom biz én mi a — felelé a halász, miközben a gyülemelő felhőket szemlélgette s gyorsan dolgozott evezőjével, hogy a vihar elől szárazra jussanak.

— No akkor a magad életéből két fertály elvesztette: de tutsz talán *astronomia*?

— Nem tom én, hogy az mi istennyila, de majd csak meg leszek a nélkül is.

— Na akkor három fertály életedet elvesztettél!

A révész azonban rá se hederített, mert a vihar, egész váratlanul érte őket. Most azután ő szólítja meg mosolyogva a sógort:

— Hát az ur tud-e úszni?

A német megütődött e kérdésen s szörnyen röstellte, hogy a magyar ember is tud olyasmit, a mihez ő nem ért. Végre hosszas gondolkodás után bevallotta, hogy biz ő nem tud.

— No akkor csak foggózék meg jól a ladikban, — mond a révész, — különben minden tudománya dacára mindjárt elveszti az életének mind a négy fertály részét.

Az aradi kamara és a miniszter.

(Az államvasutak a vidéki iparért.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíjatól. —

Arad, július 27.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara még a mult félévben felterjesztést intézett *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszterhez a magy. kir. államvasutak iparcikkokban való szükségletének decentralizációja tárgyában, azaz: hogy a szükségletet a Máv. ne a központban, hanem üzletvezetőségenként szerzesse be. — Ezen felterjesztés folytán a miniszter javaslat-tételre hívta fel a magy. kir. államvasutak igazgatóságát s ehhez képest a vidéki iparra nézve nagy fontosságú utasítást adott ki.

A miniszterhez felterjesztett kimutatásban felsorolt cikkek közül mindazok a cikkek, melyekben az évi szükséglet 600, azaz: hatszáz korona vagy azon alul marad, jövőre a biztosítás köréből kihagyandók és az ilyen cikkek megszerzése az 1897. évi XX. tc. §-a alapján nyilvános verseny mellőzésével az üzletvezetőségre bizandó azzal, hogy a cikkeket eset-ről-esetre lehetőleg a helyszínen, de mindig a saját területeken dolgozó iparosoknál készíttessék a leltárlajstromi egységárok keretén belül.

Ugyanilyen eljárás követendő a kimutatásba fel nem vett, időközönként csekélyebb polituros irodai butorok beszerzésénél is.

Az üzletvezetőségenként 600. azaz hatszáz korona évi értéket meghaladó cikkek, nevezetesen az összes mázolatlan és mázolt butorok ugyszintén az új vonalak felszerelésére szükséges és a durvább házi faipar körében készülő tárgyak, valamint a várótermek felszerelésére szükséges fényezett butorok központilag nyilvános versenytárgyalás útján biztosítandók ugyan, de az odaitélésnél az igazgatóság figyelemmel legyen arra, hogy e cikkek készítésével egyenletesen minden üzletvezetőség területén levő érde-

kelt és arra érdemes iparosok bizassanak meg, illetve a szállítás köztük arányosan megosztassék.

A folyó évi szeptember havában eszköz-lendő új kiírást már ezen elvek figyelembe vételével foganatosítsa.

Egyben utasította a miniszter az igazgató-ságot, hogy a szóban levő kimutatás egy-egy példányát, valamint a nyilvános versenytárgyalás alá kerülő cikkek szabvány rajzait és leírásait a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatójának, az összes kereskedelmi és iparkamárának és az országos iparegyesületnek küldje meg s általában mindent kövessen el, hogy e cikkek szállításának elnyerése az érdekelt vidékek igazgatóságának megkönnyíttessék.

SPORT.

+ Az arad-hegyvidéki turista egyesület választmánya holnap, szombaton délelőtt 11 órakor a Millenium-sörcsarnok helyiségében ülést tart. A választmány tagjait ezután is meghívja az elnökség.

+ A „Zaránd” kerékpáros egyesület f. évi augusztus hó 18-án, a brád-nagyhalmágyi országúton országos kerékpár-versenyt rendez. A versenyek sorrendje: I. Megnyitó-verseny 5000 m. 1-nek, 2-nak ezüst-, 3-nak bronzérem. II. Főverseny 20.000 m. 1-nek arany-, 2. és 3-nak ezüstérem. — A starthoz d. u. 1 órakor mennek ki vonattal a versenyzők. III. Nyeretlenek versenye 3000 m. 1-nek, 2-nak ezüst-, 3-nak bronzérem. IV. Együleti verseny. 5000 m. (Csak a „Zaránd” k. e. tagjai nevezhetnek) 1, 2-nak ezüst-, 3-nak bronzérem. V. Vendégek versenye. 3000 m. (Nevezhet a „Zaránd” k. e. tagjainak kivételével minden k. e. tagja) 1-nek nagy ezüstérem és tiszteletdíj, 2-nak ezüst-, 3-nak bronzérem. VI. Vigasz verseny 2000 m. (Nevezhet mindenki, a ki e versenyeken 1-ső díjat nem nyert.) 1-nek, 2-nak ezüst-, 3-nak bronzérem.

Elárverezett nagybirtok.

(Utóajánlat a halmágyi uradalomra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

Schweiger József, a néhai nagy-halmágyi nábob 18.000 holdas latifundiumát két hét előtt tudvalevőleg elárverezték a hitelezők 681,192 korona 34 fillért kitevő követelésük kiegyenlítésére. Az ingatlant, mely több lakóházból, kertekből, belsőségekből, gazdasági, korcsma és gyári épületekből, malmok, malomhelyek, erdők, szántók, legelők, kaszáló-földekből, gyógyfürdő és ehez tartozó épületekből áll, mint irtuk, 509,500 korona vételárért egy konzorcium vette meg, a melynek Herschkovits Ignác zámi, Busch Adolf frankfurti és Weiner Ottó bécsi lakosok a tagjai.

Már a július 11-én megtartott árverés alkalmával jeleztük, hogy valószínűleg utóajánlatot fognak beadni a halmágyi uradalom megvételére. Ez ma meg is történt.

Mint velünk nagyhalmágyi levelezőnk közli, az utóajánlat beadására nyitva állott határidő utolsó órájában egyszerre két utóajánlat is adott be, és pedig az egyik Foest Eduard bécsi gyáros cég részéről, a másik pedig Kern Lipót, mint a Bécsi Kereskedelmi Részvénytársaság elnöke által.

Ezen utóajánlat folytán a nagyhalmágyi 57. számú telekjegyzőkönyvben egyesített uradalomra a f. évi július 11-én megtartott bírói árverés hatálytalannak fog kimondatni és újabb árverés fog kitűzteni. A mint hírtik az újabb árverésen nemcsak az ajánlattevők, hanem az árverés alkalmával, mint legtöbbet ígérő vevők részéről, valamint Csáky Sándor gróf és más érdeklődők részéről is fog vételi ajánlat tétetni.

Az újabb árverés a végrehajtási törvény értelmében 30 nap alatt kitűzhető és így va-

lószerű, hogy ezen uradalom néhány hét alatt gazdát cserél.

Az utóajánlat folytán megtartandó árverés végleges állapotot fog teremteni, a menyinyiben az ellen már utóajánlat beadásának helye nincs.

Más oldalról a következőkről értesítenek bennünket: Mivel az utóajánlatban megajánlott árnak az eredeti vételárát legalább 10%-kal meg kell haladnia, a mely többlet ez esetben 51.000 koronát tesz ki: igazolva van, hogy a 18.000 holdas birtok jóval többet ér, mint a mennyiért a múlt árverésen eladatott és így az utóajánlat folytán a birtok a megajánlott 571.000 koronán alul a törvény értelmében el nem adható.

Tekintettel az árverés iránt mutatkozó nagy érdeklődésre, bizonyos, hogy az említett összegnél is nagyobb vételárt fognak elérni.

Aradiak fürdön.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

Elérkezett a fürdőzés évadja, mikor mindenki, akit nem köt le a hivatal rablánc, hátat fordít a füledt levegőjü poros, városnak s valami árnyas fürdőhely gyógyerejü habjaiban keres fáradt tagjainak üdülést, kimerült szellemi erejének pihenést és felfrissülést; vagy felkeresi a szellős falu idegerősítő magányát, a hol nem perzseli az aszfaltot olvasztó hőség s nem kell néznie a kávéház előtti pálmaligetek szegényes véznaságát.

Az aradiak is szép számmal szállottak el a világ minden tája felé. értesülésünk szerint a következő fürdőhelyeken üdülnek jelenleg aradiak:

- Aussee: Bing Ede bornagykereskedő.
 Balaton-Almád: Nesnera Aladár áll. faipariskolai igazgató és családja.
 Balatonfüred: Szabó József tanítóképző intézeti igazgató és családja, Urhegyi Jenő.
 Baad-Hall: Özv. Kremmer Jánosné.
 Barlangliget: Burián János kir. főgimnáziumi igazgató és családja.
 Bártfa: Lejtényi Sándor tanár és neje, Boros Jusztin tanítónő.
 Báznafürdő: Özv. Ambrózy Béláné.
 Bisztricsény: Jancsovits Ferenc tanár és neje.
 Bogda-Rigós: Vértés Henrik államvasuti mérnök és családja.
 Borosznó: Oláh Odón államvasuti főellenőr és családja, Szondy Géza kisperegi ev. ref. lelkész.
 Borszék: Isztray Géza arad-csanádi vasuti tisztviselő.
 Bozovics: Rozvány Pál mérnök.
 Buziás: Bejcy Árpádné fa- és fémipariskolai tanár neje, Kovács Jenőné biztosító intézeti tisztviselő neje és leánya.
 Cirkvenica: Dr. Issekutz Lászlóné.
 Előpatak: Laukó Albert tanár, Nikolits Péter nagyiparos, Szirmai Antal vállalkozó.
 Eggenberg: Bisztricky József szőlőnagybirtokos.
 Felső-Róna: Simon Karolin polg. leányiskolai igazgató.
 Fenyőháza: Ungár Armin.
 Félix-fürdő: Menszáros Margit.
 Gleichenberg: Kerpel Gusztáv, Münz Ferenc, Flórián József, Mairovitz Mór m.-radnai nagykereskedő, Grünwald Lászlóné.
 Herkulesfürdő: Kövér Antal birtokos, Szathmáry Geyza pécskai rom. kath. plébános, Tenner Ignác malomigazgató.
 Homoród: Brunhuber Kálmáné.
 Ischl: Révész Adolf arad-csanádi vasuti főfelügyelő és neje.
 Karlsbad: Bing Vilmos nagykereskedő, Martini Gyula, az osztrák-magyar bank aradi főnöke Petóc László tanár, Steiner Adolf, Siedner Bernát birtokos, Ispravnik Széver dr. ügyvéd.
 Karva: Páris Lajos dr. ügyvéd és családja.
 Koritnyica: Kauffmann Jakab.
 Lidó: Schartner Sándor dr. törvényszéki bíró és családja.
 Madonna di Campiglio: Halmos Oszkár dr. ügyvéd.

Marienbad: Ottenberg Tivadar takarékpénztári vezérigazgató, Leopold Zsigáné, Róth Lajos, Spitzer Ignác birtokos, ifj. Nachnebel Odónné mérnök neje, Simay Anna.

Marilla: Bóhm Adolf takarékpénztári igazgató, Deutsch Bernát izr. hitközségi elnök, Zachariás Gézané városi tisztviselő neje, Madarász Antal gáji alkapitány.

Menyháza: Vásárhelyi Béla főrendiházi tag és családja, Bohus István br. főrendiházi tag, Nachnebel Odón, Robitsek Agoston dr. Steinitzer Pál dr., özv. Boros Samuné, özv. Jegessy Karolyné és családja, Kapdebó Géza nyug. ezredes, Bohus Lajos báró és neje.

Nagy-Maros: Mandl Vilmos dr. és neje.

Nauhaheim: May Róza.

Nordeney: Varjassy Árpád kir. tanácsos, tanfelügyelő és neje.

Ostende: Neuman Dániel és családja, Mayer Miksa és neje.

Polgár: Polonkay András huszárszázados és neje.

Poprád-Felka: Scholtz Róbert tanár és neje.

Pörtschach am See: Hübner Géza huszárfőhadnagy és neje.

Radautz: Damián Augusta.

Rajec: Perlaky Gábor tanár, Brösztel Gyula.

Roncegno: Fischer Irén.

Ruszkabánya: Töttössy Géza dr. kincstári ügyész és családja.

Semmering: Solymossy Lajos br. orsz. képviselő.

Siófok: Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispán, Stauber József lapszerkesztő és családja.

Szliács: Pichler Jánosné takarékpénztári tisztviselő neje.

Tátrafüred: Lamberger Lajos dr.-né, Fodor Zsiga építész-mérnök és családja, Laboda Lajos vasuti állomásképvisező, Lilienberg Sándor nagybirtokos, Rosenberg Miksa dr.

Tátra-Széplak: Gaskó Béla.

Tisza-Tarján: Edes Elemér kisjenői szolgabíró és családja.

Toplec: Alonti János tanító.

Tusnád: Heinrich Sándor takarékpénztári vezérigazgató, Moldován János.

Valkány: Weiler Rudolf.

Veldes: Kell Lipót dr. ügyvéd.

Virágvölgy: Kabdebó Lajos tanár.

Wörtschhofen: Walder József mérnök, Wadowszky Gusztáv nagykereskedő és neje.

József főherceg

a kisjenői cigányok közt.

(Angyol Jankó vajda kinevezési okmányja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

A magyarok főhercege tegnap vendégül látta kisjenői birtokán Urbán Ivánt, Arad város és Aradmegye főispánját, aki Simándon való tartózkodását félbeszakítva egy teljes napot töltött József főherceg társaságában.

A fenséges ur, aki hétfőn érkezett meg kedvenc birtokára, Kisjenőre, ma reggel utazott el különvonaton onnan a fővárosba. Kisjenői tartózkodása alatt érdekes epizód játszódott le a főherceg és egy cigányvajda között, akinek vajda-boltját József főherceg 200 koronáért megvásárolta.

József főherceg, aki tulajdonképen pihenés és üdülés céljából jött Kisjenőre, épen nem pihente ki magát azon öt nap alatt, amelyet Kisjenőn töltött el. Tegnap Urbán Iván főispán társaságában egész nap birtokainak megtekintésével volt elfoglalva s csak akkor pihent meg kastélyában, mikor vendégei eltávoztak tőle.

A cigányok, akik szinte érthetetlen módon azonnal megtudják, hogy az ő főhercegük Kisjenőn tartózkodik, valósággal elárasztják ilyenkor a várost s a főherceg jószívűségét ugyan csak próbára teszik. Tolakodásukban annyira mennek, hogy legtöbb esetben a hatóság közbelépését provokálják.

Igy történt ez tegnap is. Messze vidékről, így többek közt Nagyvárad környékéről is, nagyszámu cigánysereg érkezett Kisjenőre, va-

lamennyi abban a tudatban, hogy mesés kincsek birtokában fognak onnét eltávozni. A kisjenői szolgabírósg azonban gondoskodott arról, hogy a tolokodó Fáraó-ivadékok nem alkalmatlankodjanak a fenséges urnál.

Egy nagyszakálu, ezüst mellény-gombos vajda azonban minden áron a „fővajda“ elé akart jutni, hogy ő hozzá apelláljon a kisjenői hatóság azon határozata ellen, amelylyel megtiltották neki az ott való letelepedést. S hogy nem sikerült neki a főherceg elé jutni, levelet írt hozzá, amelyben hivatkozva a főhercegnek iránta már vajdává történt kinevezésekor tanusított kegyelmére, arra kéri József-főherceget, hogy engedné meg neki a Kisjenőn való letelepedést. A levél végére ez volt aláírva:

„Angyel Jankó vajda“

Mikor a főherceg tegnap este lakásába megtért, ott találta az Angyel Jankó levelét. Azonnal futárt küldött a vajdáért, aki nem sokára teljes diszben megjelent a főherceg előtt. Mellényén dió nagyságu ezüst gombok, kezében pedig a faragványos vajda-bot.

József főherceg és a vajda cigány nyelven beszéltek egymással. Angyel vajda előmutatta József főhercegtől kapott kinevezési okmányát, amelyben a főherceg Angyelt családja vajdájává tette meg. Az érdekes irat két nyelven van fogalmazva: bal oldalán magyarul, jobb felén pedig cigány-nyelven. Tartalma szóról-szóra a következő:

Angyel Jankó vajda

Nagy-Várad.

Kedves vajdám!

Dohányosi leveledben arra kértél, hogy ismerjelek el vajdának családjaid felett, akik megválasztottak.

Örömmel engedek kérésednek, mert tudom, hogy nagyon jó vajda vagy. Elismerlek vajdának családjaid felett.

A nagy isten adjon neked, nődek és gyermekeidnek szerencsét, egészséget és hosszú életet.

Acsuth, 1900. július 8-án.

József fhg.

A „kinevezési okmányt“ a főherceg birtékban, postán küldte el a vajdának s a levelet így címezte meg:

Angyel Jankó cigányvajdának

Nagyvárad,

A cigánysátrak között.

A vajda kérésének meg lett az eredménye. A főherceg megengedte Angyelnek, hogy családjaival Kisjenőn telepedjék le. Vajda botját pedig száz forintért megvette.

József főherceg, — mint tudósítónk írja — ma reggel 8 órakor Klobucsár altábornagy adlátus, Csesznák altábornagy és Libits Adolf udvari tanácsos, jószágkormányzó kíséretében hagyta el Kisjenőt. A főherceg különvonaton ment Kétegyházig s onnan az Aradról reggel induló gyorsvonatra szállt fel, amelylyel a fővárosba utazott.

HIREK.

A park kútja egészségtelen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

Most, hogy a nyári hónapok alatt annyira veszedelmes számban ütök fel fejüket az olyan betegségek, amelyek a test szervezetének bacillusok által történt inficiálása következtében állanak elő, mindenki kétszeres óvatossággal vigyáz az egészségére. Különösen szükség van

erre nálunk Aradon, a hol alaposan lehet tartani attól, hogy a most még csak szórványosan fellépett tifusz-betegedések járványává nővük ki magukat. Meglátszik az egész város közönségén, hogy mennyire retteg, mennyire óvakodik a veszedelmes járványtól, amely eddigi nyilvánulásaiban — hál' Istennek — alig volt végzetes eredményű. Egyre jobban félünk azonban, valahányszor egy-egy újabb hagymáz-betegülés hírét halljuk.

Az orvosi hivatalban is nagy vigyázattal vannak most a város egészségére. Posgay Lajos dr. városi főorvos előbb a vízvezeték vizét vizsgálta meg, hogy a kételkedő kedélyeket ebben az irányban is megnyugtassa, most pedig a nyilvános kutak vizsgálása van soron. S hogy a munka, melyet a főorvos olyan lelkiismeretesen végez, nem hiábavaló, azt legjobban mutatja azon körülmény, hogy a vizsgálat nem maradt eredmény nélkül. A főorvos rájött, hogy a Baross-parknak a kiosk mellett lévő kerekeskútja egészségtelen vizet tartalmaz s ennél fogva a közönség annak használatától eltiltandó.

Az a hely, ahol most a Baross-park van, valamikor ártér volt, a kut környékét pedig később szemét-lerakóhelynek használták. Innen magyarázható meg azon körülmény, hogy a kut vize, amely a föld mélyéből jön, egészségtelen szerves anyagokat tartalmaz.

Ennek a felfedezésnek fontosságát hangsúlyozni fölösleges. A mostani meleg napokban sok száz ember keresi fel az egyetlen valamire való üdülőhelyét: a Baross-parkot, ahol csak ez az egy kut áll a közönség rendelkezésére. Aki megszomjazik, csak ezt a kutat keresi fel s a víz-árusító asszonyok is ebből meritenek. Elképzelhető tehát, hogy a főorvos felfedezése nem egy betegségnek vette elejét különösen a gyermekek körében, akik leginkább ki voltak téve az egészségtelen víz-okozta betegségeknek.

A tanács mai ülésén már megtette az intézkedéseket az ártalmas kut betömésére. A falakotmányt eladják, a kutat betömi s helyette két vízvezetési kutat állítanak fel 120 korona költséggel. A munkálatok elkészítésével már megbízták Virágh Lajos főmérnököt.

Képviselőjelölés akadályokkal.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 27.

Az egész országban sehol sincs akkora választási előharc, mint Budapesten a Lipótvárosban. Az egyik jelölt, Sándor Pál nagykereskedő már hónapokkal ezelőtt külön lapot indított érdekeinek szolgálatára. Ellenfele Mezei Mór, a city jelenlegi képviselője, aki jeles jogász hírében áll.

Mezei a választók bizonyos köreiből népszerűtlen ember s ezek a választók, többnyire kiskereskedők és a tőzsde emberei, Sándor Pált emelték pajzsukra. Mezei mellett a bankok és a nagykereskedők vívni élet-halál harcot.

A Lipótvárosban már egy év óta akkora korteskedés folyik, mintha minden nap képviselő választás volna. Természetes, hogy az ellenfelek kikeresik az egymás gyöngéit és mindenféle eszközökkel bosszantják egymást. Ez a választás néha annyira elmérgesedik, hogy szinte mulatságos lesz. De néha aztán jól kiszámítva, hatásos sakkhúzásokkal igyekeznek egymásnak kellemetlenkedni, ami viszont nem a legépületesebb látvány.

Ma délután ismét volt valami képviselő-jelölt értekezlet, tudja Isten hányadik már ebben az évben. Mintegy 100 ötödik kerületbeli választó polgár gyűlt össze a Schlick-féle vasgyárral szemben levő vendéglőben, hogy a képviselő-jelöltségről tanácskozzanak. A tár-

gyalások már folytak, mikor kinn nagy lármá és riadalom keletkezett. Valami 300 szociáldemokrata gyűlt össze a vendéglő előtt, kik „Le az osztrálpárlamenttel“ és „Éljen az általános választói jog“ meg más eféle kiáltásokkal állottak sorfalat. Majd, mikor unni kezdték a kiabálást, köveket dobáltak a vendéglőbe.

A képviselő-jelölők ekkor már nem vették tréfára a dolgot és a rendőrségért telefonáltak. Ezek csakhamar meg is jelenték és szétoszlásra szólították fel a szocialistákat. A munkások engedtek a felszólításnak és szép csendesen szétoszlottak. Az értekezlet egybehívói ekkor folytatták a tárgyalást, melynek végén azt határozták, hogy Mezei Mór jelöltségéhez csatlakoznak.

A dologban az az érdekes, hogy nem lehetetlen, hogy ez a 100 választó már valahol másutt, más vendéglőben, más egybehívások útján proklamálta Mezeit és most folytatólagosan gyakorolják gyülekezési jogukat a szocialisták, pedig lehettek ép úgy Sándor Pál vállalkozó szellemű hívei, mint Mezőfi Vilmos szocialistái.

Akinek három felesége van.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 27.

Érdekes alak állott ma a soproni törvényszék előtt: Pintér János, az ottani villamos világítási vállalat irodaszolgája, aki háromszoros házasság büntette miatt került bírái elé.

Pintér, aki mindössze 47 éves, pár hó előtt egy Pintér Anna nevű csinos fiatal leányt vett el feleségül. Alig hogy belekóstoltak a mézes-hetekbe, Szalay Erzsébet gyári munkásnő panaszt adott be a törvényszékhez, elmondva, hogy Pintér bigámiát követett el, mert vele már 1898-ban házasságra lépett s a kékszakál irodaszolgának ő ma is törvényes felesége. Sőt vannak tőle gyermekei is.

Pintért azonnal letartóztatták. Mikor a vizsgálóbíró elé vezették, az az érdekes fordulat derült ki, hogy a derék embernek van egy harmadik felesége is, Vecsey Mária, a ki tulajdonkép az első felesége Pintérnek, mert még 1888-ban esküdtek örök hűséget a pap előtt. Ettől szintén több gyermeke van.

A vádlott rendkívül megtörve állott bírái előtt. Minden huzakodás nélkül beismerte, hogy törvényes hitvese neki mind a három nő.

— Aztán miért kötött ön házasságot háromszor? Hiszen tudhatta, hogy ezt szigorúan tiltja a törvény, — kérdezte az elnök.

— Gyarló ember vagyok, uram, — felelt alázatosan, — megérdemlem a büntetést.

— Első két feleségétől hány gyermeke van?

— Bizony kérem, nem tudom, — válaszolt Pintér hosszú gondolkodás után.

Az *„trigamiás embert“* három esztendei börtönre ítélte a törvényszék. Egy esztendő esik mindenik feleségére.

Az asszonyok közül kettő egy cseppet sem fogta fel tragikusan a dolgot. Nevetgéltek, kacagtak az egész tárgyalás alatt. Csak az első, az igazi feleség zokogott keservesen...

— Személyi hírek. Ottenberg Tivadar, az Aradi Első Takarékpénztár vezérigazgatója, a mai napon négy heti üdülésre Marienbadba utazott.

— Közmunka-miniszterium Ausztriában. Bécsi tudósítónk jelenti, hogy Körber miniszterelnök, tekintettel a közel jövőben végrehajtandó nagyarányú csatorna- és vasuti építkezésekre, külön közmunka-miniszterium felállítását tervezi. Hír szerint már az új közmunka-minister személyére nézve is történt megállapodás. Ezzel kapcsolat-

ban parlamenti körökben azt beszélik, hogy a német *Landsmannminister* kinevezése sem fog soká késni. Körber miniszterelnök ezt a tárcát dr. *Derschatta* képviselőnek szánta, a ki hajlandónak nyilatkozott annak elfogadására.

— **Boros Vida előléptetése.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére *Boros Vidát*, az aradi állami főreáliskola érdemes igazgatóját, jelenlegi minőségében és állomáshelyén magasabb fizetési osztályba nevezte ki. A hivatalos lapnak erre vonatkozó közlése így hangzik:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére *Hanusz István* kecskeméti állami főreáliskolai, *Dortsák Gyula* ungvári állami reáliskolai, dr. *Solymossy Lajos* székelyudvarhelyi állami főreáliskolai, *Danióvics János* kaposvári állami főgymnasiumi, *Boros Vida* aradi állami főreáliskolai és *Vida Aladár* nagybányai állami főgymnasiumi igazgatókat, jelenlegi minőségükben és állomáshelyükön, a VII. ik fizetési osztály 3-ik fokozatába kinevezem.

Kelt Bécsben, 1901. évi június hó 24-én.

Ferenc József, s. k.

Dr. *Wlassics Gyula*, s. k.

— **A tifusz.** Valahányszor egy-egy új tifusz-betegedésnek híre terjed el, mindjárt megindulnak a különböző nézetek a betegséget előidéző okokról. Aminthogy következetes dolog az, hogy az emberek keressék az okot, melynek megszüntével a betegség is elmúlik. Így legujabban némelyek az aradi piacra behozott tejtermékeket tekintik a hagymáz betegség csirájának. *Posgay Lajos* dr. városi főorvos, hogy a kételyeket ez irányban is eloszlassa, a megye tisztí orvosi hivatalában meggyőződést szerzett magának arról, hogy mennyiben bír elfogadható alappal a híresztelés. Itt kitűnt, hogy Arad egész környékén *egyetlen tifusz-betegedés* fordult elő, *Uj-Szentannán*. Ha tehát az Aradra beszállított tejtermékek okozták volna a hagymáz betegségeket, úgy elsősorban ott kellett volna annak fellépni, ahol az inficiált tejet elsősorban fogyasztják. Hogy az ok nem itt keresendő, ezt mutatja az is, hogy míg a vidéken december hónapban tifusz-járvány volt, addig ugyanakkor Aradon egyetlen betegség sem fordult elő. Különbösen az orvosi hivatal *mindennap szigorúan ellenőrizi* a behozott tej-, vaj-, és túró szállítmányokat, mint amelyek tényleg legkönnyebben szülő-okai lehetnek az előforduló tifus-betegségeknek.

— **A Margitszigetet eladják.** Nevezetes tervről értesülünk, mely ha valóra válik, jelentős fordulatot fog előidézni Budapest életében és fejlődésében. Arról van szó ismét, hogy a Margitszigetet eladják *Megveszi egy amerikai konzorcium*, mely a szigeten *játékbankot* fog rendezni, s a szigetet Európa legszebb szórakozóhelyévé fogja átalakítani. A hír már több ízben felmerült, de mindannyiszor megcáfolták; a terv kivitele különben is megghiúsult a játék bank létesítése miatt. Hogy *József főherceg* ma nem idegenkedik a sziget eladásától, az ismeretes; hisz alig két éve megvételre felajánlotta a szigetet a székesfővárosnak is. Most azonban, forrásunk állítása szerint, a sziget eladása ugyszólván már *bevégzett dolog*, sőt a két szerződő fél megbízottai már találkoztak is ma. Karlsbadban s a befejező tárgyalások után aláírják az adásvételi szerződést. Az eladás maga állítólag azáltal vált lehetővé, hogy a *játékbank felállításának akadályait sikerült elhárítani*, sőt azt is mondják, hogy az illetékes hatóságok engedélyét is sikerült erre megnyerni. Késő éjjel azt telefonálja budapesti tudósítónk, hogy a *M. Nemzet* értesülése szerint a Margitsziget eladásáról szóló hírek *teljesen alaptalanok*.

— **A ácsmezei főispán.** Báró Vojnics István bácsmezei főispánt *Szell Kálmán* miniszterelnök július 16-ától kezdve bizonytalan időre szabadságotla. Az új főispán, mint Szabadkáról írják, *Latinovics Pál*, a rigyicai kerület képviselője lesz, kinek helyébe *Pinkovics József* fog a kerületben föllépni. Ennek a hírek a Pinkovicsra vonatkozó része alighanem kombináció csak, mert Pinkovicsnak a kernyájai kerületben fölötte népszerű és mindaddig számba vehető ellenjelöltje nincsen.

— **A makói kiállítási vonat.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága értesíti a közönséget, hogy a jelenleg csak Mezőhegyes-Szeged között közlekedő 1. és 4. sz. személyvonatnak a *makói gazdasági és iparkiállítás tartamára* és pedig f. é. augusztus 1-től szeptember 15-ig *Arad és Mezőhegyes között* is naponta közlekedni fognak a következő menetrenddel:

1. sz. személyvonat. Indul Aradról reggel 5 órakor, Szt.-Tamásról 5:28, Pécskáról 5:48, Battonyáról 6:19, Tomparól 6:32, Peregij majorról 6:48 órakor. Érkezik Mezőhegyesre 6:59, Makóra délelőtt 8:21, Szegedre 9:35 órakor. A 4. sz. személyvonat indul Szegedről este 6:29 órakor. Makóról 7:32, Mezőhegyesről 8:56, Peregij majorról 9:08, Tomparól 9:17, Battonyáról 9:28, Pécskáról 9:51, Szt.-Tamásról 10:05, érkezik Aradra este 10:26 órakor.

— **A meghunyaszkodott Bécs.** Bécs városa néhány nappal ezelőtt ismételen Ofen-Pesth címzésű átiratot küldött a tanácsnak, amelyet azonban ez elintézetlenül és erőshangu dorgatorium kíséretében visszaküldött. A lecke ezuttal, úgy látszik, megtette kellő hatását, mert a bécsi tanács lemásolva és a *helyes címmel ellátva* küldötte most már vissza az aktát.

— **A vásárhelyi főispán ügye.** *Thorockay* Viktornak, a hódmezővásárhelyi főispánnak ügye tudvalevőleg abban a stádiumban van, hogy a főispán levéltitok megsértése miatt bünyenyítő följelentést tett *Garzó Imre* és mindazok ellen, akiknek az állítólag tőle való kompromittáló levelek közzétételében részük volt. A járásbíróóság csak *Garzó Imre* ellen tette folyamatba a bünyvádi eljárást s a többivel szemben az eljárást folyamatba tételét megtagadta. A járásbíróóság végzése ellen úgy az ügyészszégi megbízott, mint báró *Thorockay Viktor* jogi képviselője *felfolyamodással* éltek a törvényszékhez. Felfolyamodással éltek még ez ügyben dr. *Halász Manó* *Garzó Imre* képviselőjében a nyomozat törvényellenessége miatt s dr. *Wilhelm Arnold* azért, mert a bíróság nem engedte meg neki, hogy *Garzó Imrét* a bünyvádi eljárás során képviselje. A felfolyamodásokat alighanem még e hónapban elbírálják s az ügy esetleg már a jövő hónap alejőn tárgyalásra is kerül.

— **Petőfi halálának évfordulója.** *Petőfi Sándor* halálának ötvenkettedik évfordulóját számos helyen megülik az országban. Nagy ünnepségre készülnek különösen Segesvárott. Az ünnepség a fejezregyházi csatasíkon levő emléknél lesz, *Petőfi halálának vélt színhelyén*.

— **Mérgezés jegeskávét által.** Megirtuk a minap, hogy *Herold* Antalnén *Zsigmondházi* kereskedő neje meghalt. Most *Temesvárról*, jelentik, hogy *Heroldné* mérgezés áldozata. Az elhunyt ezelőtt körülbelül 14 nappal egy temesvári barátjával egy cukrászdába ment és ott mindketten jégkávét ettek. Ezután mind a két asszony a mérgezés jelei között megbetegedett és rajtuk kívül még *nyolc nő*, kik abban a cukrászdában jegeskávét ettek. Mig azonban a többiek hamar talpraállottak *Heroldné* állapota folyton rosszabbodott s végre hastífuszt kapott, melyben aztán július 24-én óriási fájdalmak közt meghalt. A mérgezés oka valószínűleg az, hogy az edényen, melyben a kávé készítették, rézgálicz telepedett le és ez került a kávéba. Az elhunyt csak 30 éves volt és férjén kívül

nővére és öreg édesanyja siratja. Temetése tegnapelőtt ment végbe *Zsigmondházán* óriási részvét mellett.

— **Ujabb összeesküvés a szultán ellen.** Konstantinápolyból jelentik, hogy a nemzetközi legfelső egészségügyi tanács elhatározta, hogy Egyiptom ellen a pestis miatt föllállított vesztegárt két napról ötre emeli föl, de a szultán irádéjával a vesztegárt tartamát *tíz napra* állapította meg. Valószínűnek látszik, hogy a szultán ezt az intézkedést nem annyira egészségügyi, mint inkább *politikai okokból* rendelte el, mert meg akarja akadályozni, hogy egyiptomi forrongó elemek bejuthassanak Törökországba. Közvetlen oka a szultán rendeletének a következő eset: Néhány nap előtt Ortakjőben *Saadga* basa lakásán rendőri házkutatást tartottak s azután a *basát huszonhat vendégével együtt letartóztatták*, állítólag azért, mert a kormány ellen *összeesküvést* szőtt. A basa társaságában több egyiptomi fiatalember is volt, ezeket is letartóztatták. Ezért fél most a szultán az egyiptomi emberektől. Az egészségügyi tanács osztrák-magyar tagja tiltakozott a szultán rendelete ellen.

— **Auer lovag** — báró. Az osztrák hivatalos lap jelentése szerint welsbachi *Auer* Károly dr. lovag treibachi földbirtokos bárói rangra emeltetett.

— **A csaba-vésztoi automobil.** A Békés-Csabától Vésztoig tervezett automobil vasut ügyében jelentős fordulat állott be, amennyiben a vasut finanszírozása be van fejezve. Az építési és berendezési költségek összesen 700.000 koronát tesznek melyből Békés Csaba és egy ottani gőzmalom 147.000 koronát, *Weinckheim* Frigyes gróf 240.000 koronát és Békés község 60.000 koronát vállalt magára. A még fennmaradó összegre a környékbeli földbirtokosok és takarékpénztárak jelentették be részvételüket.

— **Németország első földbirtokosai.** Németország első földbirtokosa *Vilmos* császár, a kinek 83 birtoka 50.112 hektárt tesz; a császár ezért 651.631 márka adót fizet évenként. Utána következnek *Pless* herceg 75 birtokkal 50.008 hektárral és 424.042 márka adóval, *Ujest* herceg 52 birtokkal 89.792 hektárral és 233.701 márka adóval. *Ratibor* herceg 51 birtokkal 33.098 hektárral és 274.627 márka adóval és végül a szász király 50 birtokkal és 81.000 hektárral.

— **Az aradi kereskedők érdekében.** *Az Arad-megyei Gazdasági Egylet* a városhoz kérvényt adott be aziránt, hogy cement-szükségletét a város nála szerezzze be. A kérelmet, melylyel ma foglalkozott e tanácsülés, *nem teljesítették*. A tanács kimondta, hogy az *adófizető aradi kereskedőket* részesíti előnyben rendelkezésével, már csak azért is, hogy a gazdasági egylet ne csináljon konkurrenciát azoknak, akik kenyéreskeresetből foglalkoznak kereskedéssel.

— **A Választó-utca locsolása.** A Választó-utca lakói azt kérték a tanácstól, hogy az ő utcájukat is locsoltassák a nyár folyamán, mert a por és meleg ott kiállhatatlan. Kérelmüket a tanács nem teljesítette, mert a rendelkezésre álló munkeserőt teljesen elfoglalja 49 utcának naponként kétszer, 12 utcának pedig egyszeri öntözése.

— **Bottal leütött kanonok.** Izgalmas jelenet játszódott le a lemergi domban ma a hajnali mise alkalmával. Egy fuvaros vasbottal támadt a celebráló kanonokra, a kit azért gyűlölt, mert a lemergi káptalan pár hónappal ezelőtt megkárosította a botrány okozóját. A botrányról a következőket táviratozzák: A jámbor hívőknek nagy zöme gyűlt egybe ma hajnali misére, amelyet *Hauszmann* János kanonok, főpraelátus mondott. Misézés közben *Bazinger* József fuvaros kivált az imádkozók közül és vasbotját magasra emelve, rohant a pap felé, a ki látván a feléje ro-

hanó fuvarost, visszahuzódott a sekrestye ajtaja felé. Pár pillanat múlva azonban előtte termett Bazinger, megragadta a vállát s vasbotjával a kanonok fejére sujtott. Háromszor érte az ütés Hauszmann, a kit ekkor már a többiek kiszabadítottak a fuvaros kezei közül. Bazingert a rendőrség letartóztatta. A rendőrségnél azt vallotta, hogy azért inszenálta a botrányt, mert öt pár hónappal ezelőtt a káptalan ezer korona erejéig megkárosította.

— **Falkai uton — hazafelé.** Tegnap jelentettük, hogy *Falkai* Lászlót, a postásikkasztót hajón hozzák hazafelé Brémába, onnan pedig Oderbergen át vasuton Budapestre szállítják. Tegnap hírtünk ma azzal egészíthetjük ki, hogy *Falkai* a Lloyd-társaság *Kolumbia* nevű gőzösén teszi meg az utat Hamburgba, ahová előreláthatólag a jövő hét szerdáján, azaz e hónap 31-én fog megérkezni és ahonnan Oderbergen keresztül azonnal Budapestre szállítják. A főposta igazgatóságánál, ahol *Falkai* sikkasztásának ügyében a hivatalos vizsgálatot *Bucsy* László, posta- és táviró-titkár vezeti, a dolog bűnügyi részét már befejezték és áttették a királyi ügyészséghez, míg a postahivatali rovincsolás munkája még folyik. Mint köztudomásu, a főposta igazgatósága 400 korona jutalomdíjat tűzött ki amaz egyén számára, aki legelőször vezetne a sikkasztó nyomára. Mint-hogy eddigelé még e tekintetben pozitív adatok nem érkeztek be, a postaigazgatóság a jutalom kiadása iránt még nem döntött. Az el-sikkasztott összegből *Falkainál* még megtalált 36.000 koronát a new-yorki főkonzulátus már utalványozta a bécsi közös külügyminisztériumhoz, aki a magyar kereskedelmi miniszternek fogja elküldeni és az ügy bírósági részének befejeztéig a magyar bírósági letétpénztárban fogják elhelyezni.

— **Egerben nem lesz szüret.** Az *egri bikavér* hazájából kaptuk a következő, szomorú táviratot: Ma Egerben órákig tartó óriási jégeső volt, amely az idei szépnek ígérkező *szőlőtermést teljesen elpusztította.* Így hát Egerben az idén nem szüretelnek.

— **A vigécek börtöndje.** A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében a cégek tartoznak ügyelni a kereskedelmi utazók mintabörtöndjeire engedélyezett díjmérséklés ügyében kiadott határozmányok betartására. A rendelet értelmében a kereskedők tartoznak azokat az igazolványokat, melyeknek érvényessége lejárt, vagy melyek a tulajdonos személyében beállott változás következtében, vagy más okból érvénytelenekké váltak, az illető utazóktól azonnal bevonni, mert ellenkező esetben a be nem vont igazolványnyal esetleg elkövetett visszaéléseért az illető céget is felelőssé teszik, illetve a kedvezményoöl kizárják.

— **A Friss Hírek — megszűnt.** Nemrégiben válság volt a Magyar Hírlap szerkesztőségében és akkor *Fonyó* Sándorral mintegy 8—10-en kiléptek a lap kötelékéből és megalkották a *Friss Hírek* című krajcáros lapot. Ez a lap volt az, mely az *Aradi Közlöny* után legközelebb foglalkozott *Kormos Adolf* bíró szomorú szenzációjával. Most ez a lap, mint Budapestről jelentik, megszűnt.

— **Halál a romok alatt.** Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap délután Fegyverneken, hol egy épülőfélben lévő malom falai bedőltek s maguk alá temették az ott dolgozó munkásokat. A szerencsétlenség részleteiről az alábbi tudósítást vettük: *Engelszmann* Lipót és fia *gabonakereskedő* cég egy kisebb gőzmalom építésével bízta meg *Bokor* Ferenc építővállalkozót. *Bokor* az épület falait már elkészítette, sőt tető alá is került az épület, úgy hogy a munkások a gerendák elhelyezéséhez láttak. Az egyemeletes épület alapzatát az építés alatt több ízben záporosó mossa alá. Tegnap délután is óriási felhőszakadás volt azon a vidéken. A munkások a vihar elől az épületbe menekültek. A lapályos helyen emelt épületbe nagy víztömeg tödült be s a már különben is meglazult alapzatot teljesen megrongálta. Az épület főfala a zápor közepette egyszerre bedől és leszakadt a tetőzet is a gerendákkal együtt, melyek maguk alá temették az odamenekült 12 munkást. A sze-

rencsétlenség után a falu népe rögtön megkezdte a mentési munkát, azonban *Csányi* András, *Hörög* Mihály és *Vékes* Antal kőműveseket összeroncsolt tagokkal halva húzták ki a romok alól. Rajtuk kívül még igen súlyos sérülést szenvedtek *Kovács* Máté, *Beke* Mihály, *Rusnyák* Ferenc és *Balai* Mihály munkások, a kiknek a fölgögyulása hosszú időt fog igénybe venni. A többi munkások kisebb sérülésekkel menekültek meg. Az esetet azonnal bejelentették a törvényszéknek, honnan a vizsgálóbíró, királyi ügyész és két szakértő szállott ki tegnap a helyszínére.

— **Vitriolos dráma a pályaudvaron.** *Zólyom-Brezó*ról jelenti tudósítónk, hogy az ottani pályaudvaron borzalmas dráma játszódott le tegnap este kilenc óra tájban. A Besztercebánya felől jövő vonat robogott be az állomásra, amikor az egyik kocsiszakaszból kiszállott egy nő és a szolgálatot teljesítő vasuti tisztet vitriollal arcul öntötte. A vasuti tiszt a földre bukott; a maró folyadék össze-vissza égette az arcát. A merénylet nő is szerencsétlenül járt azonban mert a szerte freccsenő vitriol kiégette a szemét. A borzalmas dráma nagy rémületet kellett a pályaudvaron, ahol azt beszélnek, hogy a vasuti tiszt merényletet követett volt el a vitriolos nő becsülete ellen.

— **A gyári munkások adója.** Nagyon aktuális kérdést elevenít föl a *Védegyelet*, mely testület nem régiben Aradon is megalakult és mint örvendő halljuk, napról-napra gyarapodik. Szóvá tette ugyanis a munkások adozását, mely kérdés különösen időszerű most a mikor az általános munkapangás miatt a munkásokra még aránytalanul súlyos adóteher is nehezedik. A munkások adozása ügyében a pénzügyminiszter a kolozsvári kereskedelmi és iparkamra fölterjesztésére 1900. évi május hó 27-én rendeletet bocsátott ki, mely szerint a heti vagy napi bér mellett alkalmazott munkásokat az adózás alul felmenti. Ennek a rendeletnek kevés helyen szereztek érvényt, a legtöbb helyen feledésbe ment, míg most a *Védegyelet* feleleveníti s az esztergomi bányamunkások kérése folytán szigorú betartás iránt fölterjesztést intézett a pénzügyminisztériumhoz. Ez a mozgalom nagyon indokolt, mert nyomott viszonyaink mellett elérkezett az ideje annak, hogy a munkásokat legalább a végrehajtó ne zaklassa. Ezzel a ténnyel a *Védegyelet* újból beigazolta, hogy a munkás érdekeknek igaz védője s válogatott eszközzel, de leghatározottabban halad abban az irányban, mely a munkások terheit megkönnyíti, s részökre a tisztességes megélhetést előmozdítja, a miben annál inkább bizhatunk, mert a *Védegyelet* elnöke *Vörös* László nyug. államtitkár országoszerzte ismeretes a munkásügyek iránt érzett meleg rokonszenvérről, s arról, hogy szilárd elhatározásával minden kérdést szerencsésen megoldott, a mire eddig vállalkozott.

— **Nincs kegyelem!** Említettük, hogy *Oberczeller* Antal volt kaposvári nagykereskedő, aki jelenleg a szegedi csillagbörtönben korra nézve a legöregebb rab, kegyelemért folyamodott a királyhoz. Mert két gyermekét megfojtotta, hogy a nyomorból, esetleg szegénytől megmentse őket, tiz esztendőre ítéltek. Büntetés idejéből hat esztendőt már kitöltött és most a hátralevő négy esztendő elengedéseért folyamodott, aggkorára való tekintettel is. A felségfolyamodás azonban ma érkezett vissza a szegedi csillagbörtön igazgatóságához azzal az értesítéssel, hogy *Oberczeller* nem kap kegyelmet.

— **Az áldomás vége.** Néha igen különös eredménye szokott lenni az ember jó szándékának; éppen az ellenkezője annak, a mit tervbe vett. Például *Csilláry* Sándor hardi földbirtokos a jó aratás végén elhatározta, hogy egy kis áldomással szerzi meg a munkásainak örömét. Egy-egy liter jó bort osztott ki köztük és nyilván úgy gondolkodott, hogy az ital egybe fogja olvasztani érzésüket és gazdájukhoz való szeretetüket. Ő így gondolta, de másképpen ütött ki a dolog. A munkások ugyanis megitták a bort és azután megegyeztek abban, hogy ha nincs bor, hát jó lesz a korcsmáros pálinkája is. Elmentek a korcsmába, dorbézolni kezdték a ke-

erves munkával szerzett pénzeszkőjüket és hogy teljes legyen a mulatság, alaposan összeverekedtek. Olyan alaposan, hogy egy öreg ember félholtan maradt a csatatéren és ha ki is gyógyul, örökös koldus lesz belőle. Ez volt a hatása a nemes szívrrel adott áldomásnak. Így hát az aratóünnep inkább árt, mint használ. De ebben az esetben nem az aratóünnep ártott meg, hanem a korcsmáros pálinkája. Arra pedig aratóünnep nélkül is rátalál — sajnos — a munkás.

— **Az aradszentmártoni rablógyilkos.** Említettük, hogy a minap az Aradszentmárton és Mácsa közötti kocsiuton vérében találtak egy a vásárról hazatérőben volt paduránt. Az ügyészség kiszállott a helyszínére és ott az orvosi boncolás után megállapították, hogy az illető alvás közben érte a halálos csapás, mely valószínűleg fejszétől, vagy baltától ered. A meg-ejtett nyomozás során az aradi csendőrség kiderítette, hogy a gyilkos *Domokos* János keveremesi lakos, aki valószínűleg rablá-i szándékkal ütötte agyon a paduránt. *Domokos*, akit a csendőrség ma délután kísért át az aradi kir. ügyészséghez, tagadja a büntetést.

— **Agyongázolt pénzügyőr.** A rákosi rendező-pályaudvaron halálos szerencsétlenség történt az éjjel. *Szajka* István akkai születésű tizennyolc éves fiánca a belső sín páron járkált, a mikor beérkezett Budapest felől a 11 órás gyorsvonat és a szerencsétlen fiáncaot halálra gázolta. Tetemét szállították a morgueba.

— **Ellopott pénzes szekrény.** Ma kora reggel ismeretlen tettesek elloptak az Otthon-kávéház-ból egy 80 cm. széles 90 cm. magas szekrényt amelyben a *Trummer* József főpincér pénzét és az eladásra szánt specialis szivarjait szokta tartani. A tettesek a szekrényt a Trefort-utcában levő házegyik kapuja alá vitték, ahol feltörték és tartalmától megfosztották. A szekrényben 200 korona értékű ezüst és rézpenz volt, továbbá 60 korona értékű szivar. Az üres, feltört szekrényt a kapu alatt az arra cirkáló rendőrvette észre, amit a kerületi kapitányságra vitt. A lopásról a főpincér is jelentést tett. A lopás reggel három óra tájban történhetett, amikor a pincérek a terasszon voltak.

— **Egy angol bíró ítélete.** Londonban a cleokenwelli járásbírósnál megjelent egy *Müller* Frieda nevű hajadon hogy *Rose* Pált, egy selyemgyár tisztviselőjét feljelentse 8 éves gyermekének elrablása miatt. A vádlott azzal védekezett, hogy a saját gyermekét rabolta el, mire a bíró a következő mondással vetett véget a dolognak:

— Ha egy ember a gyermekével akar élni, akkor házassodjék meg.

— **A waggongyári asztalos munkások körében** *Kossuth* Lajos aradi szobrára a következő adakozások folytak be: *Frenel* Ferenc, *Albert* Lajos, *Horecki* Lipót, *Papp* József, *Náder* Gyula, *Kovács* Ferenc, *I. L.*, *Ráday* János, *Sass* Sándor, *Döme* Gyula, *Kitajka* János, *Nadabán* Pál, *Hajdu* István, 1—1 kor. *Biacsi* Károly, *Bányai* Géza, *Henc* István, *Wékus* Mihály, *Fias* Károly, *Schuwejde* Ferenc, *Szalai* Sándor 60—60 fillér, *Kuricska* Ferenc, *Rubendunt* János, *Luka* István, *Tóth* János, *Gogioth* Jakab, *Spicmesser* Péter, *Cseh* Lajos, *Lind* Gáspár, *Schimagel* Jakab, *Kettner* Gyula, *Geller* Miklós, *Bihacsik* Ferenc, *Németh* Bálint, *Csala* István, *Bence* Ferenc, *Vidai* György, *Bubtyó* György, *Bibert* Péter, *Popovics* Demeter, *Tenoel* József, *Brinzei* Gyula, *Sztiberk* Gusztáv, *Tamas* Antal, *Illics* Károly, *Spicmesser* Antal, *Beleznai* Kálmán, *Balázs* János, *Bogdanovics* Mihály, *Peterka* Tivadár, *Kantz* Ferenc 40—40 fillér, *Zeldesian* Valér, *Szabó* Ferenc, *Dézi* János, *Konta* Péter, *Szikora* Lajos, *Szikora* János, *Japort* János, *Knot* Nándor, *Mészáros* Gáspár, *Tormán* János, *Kremmer* István, *Satus* Sándor, *Csordás* Ede, *Szabó* Antal, *Adelmann* Ferdinánd, *Ujlaki* Miklós, *Gulyás* György, *Kovács* János, *Huber* Ferenc, *Birics* János, *Kampert* János, *Szabó* Imre, *Szabó* Márton, *Perweiler* Jakab, *Bakos* Pál, *Stéger* János, *Szetter* József, *Imre* Mihály, *Vig* Tamás, *Málics* József, *Zauner* József, *Ficsek* Mihály, *Jachini* Arpad, *Spanbauer* Adám, *Schuch* András, *Nagy* János, *Szarvas* Demeter, *Varga* György, *Schmidt* Mátyás, *Dániel* Márton, *Gerber* Mátyás, *Pothof* Ferenc, *Berg*

Mihály, Szibert András, Lukács István, Antt Alajos, Davidházi Ferenc, Kovács Mihály, Spitz Ignác, Argyelán Péter, Schlöger Mihály, Orosz János, Olasz Gyula, Kulcsár Imre, P. tocki András, Bartalos József, Angyán István, Sallai István, Schmidt Mátyás, Vass Ferenc 20—20 fillér. Összesen 42 kor 80 fillér.

— **Az özvegy asszony pénze.** Vakmerő rablás történt tegnap éjjel Pásztón, hol — mint nekünk írják — egy özvegy asszonyt kirabolnak és elvitték 8000 koronáját. A rablásnak különös előzménye van, a mely az életét mentette meg a kiraboltt asszonynak. Özvegy *Vécsey* Antalné két évi özvegyisége után ismeretséget kötött *Palásti* Imrével, a ki ezelőtt a csendőrségnél szolgált. Ez az ember erősen udvarolt a nem éppen fiatal, de vagyonos özvegynek, a ki *Palásti*t, mivel ez házasságot ígért neki, szívesen látta a házában. *Palásti*nak sikerült rávenni az özvegyet, hogy adja el a földbirtokát és menjen vele Pozsonyba, hol ő állást kapott, s majd feleségül veszi. Az asszony hallgatott *Palásti*ra és eladta a földjét, melynek vételára fejében a napokban kapott 4000 forintot. Ezt a pénzt az asszony magánál tartogatta, hogy majd Pozsonyban beteszi a takarékpénztárba. Tegnap éjjel három bekormozott ember tört be az özvegy asszony lakásába és pénzt követeltek tőle. A megrémült asszony tagadta, hogy pénze van, mire az egyik rabló baltát emelt rá, hogy agyoncsapja. Ekkor a rablók közül egyik rákiáltott társára: „Ne üsd agyon! és megragadta a baltát. Ennek a mentő rablónak a hangjában ez asszony *Palásti*ra ismert, de nem árulta el magát, hanem a pénzt átadta. Másnap reggel a kiraboltt asszony panaszt tett a csendőrségnél és elmondta a rablás körülményeit. A csendőrök elfogták *Palásti*t, a kinél a rablott pénz egy részét megtalálták. *Palásti* vonakodott a társait megnevezni. Mindennek dacára sikerült a másik két rablót is *Hányi* Ferenc és *Ambrus* Miklós odaváló legények személyében kinyomozni. Azt vallották, hogy *Palásti* beszélte rá őket a rablásra. A három rablót bekisérték a törvényszékhez.

— **Egy 70 éves asszony öngyilkossága.** Lapunk mai számában *Rejtélyes gyilkosság Aradon* cím alatt megírtuk, hogy a Marosból tegnap egy női hullát fogtak ki, amelynek nyakán talált zsinórról azt következtették, hogy gyilkosságnak lett áldozata. A rendőrség most már megállapította a holttest kilétét s azt, amit már a tegnapi boncolás is kiderített, hogy gyilkosságról nincs szó, özv. *Vindhab* Vencelné, született *Bossik* Erzsébet 77 éves Választó-utca 22. szám alatt lakó öregasszony az öngyilkos, aki *életuntágból* kereste halálát a Maros hullámai között.

— **A korcsma hőse.** *Uj-Szt.-Annáról* írja tudósítónk: *Zsebelán* Árpád timár-legény az éjjel a Kovágó-féle korcsmaiban mulatott, eközben egy aradi biztosítási ügynököt, aki véletlenül odavetődött alaposan elverte, egyik *fület* pedig *levágta*. Egy másik vendéget és két leányt megvert, mire a csendőrök eltávolították. Tizenegy óra felé a csendőrszervező a helyszínére ment, hogy ott rendet csináljon ezen foglalkozása közepette a legény visszajött és a csendőrszervezőt megtámadta, mire az kénytelen volt kardját használni, melylyel oly súlyos sebeket ejtett *Zsebelán*on, hogy *Popovits* Mór dr. orvos véleménye szerint csak karjának amputálásával lehet életét megmenteni.

— **A nyomdászok beszámolója.** Aradi könyvnyomdászok szakszervelete által július hó 7-én a családi nagyerdőben rendezett nyári táncmulatság alkalmával felülfizettek: *Barabás* Béla dr. 30 kor., Aradi nyomda részvénytársaság 25 kor., Réthy Lipót és fia., Gyulai István féle könyvnyomda 20—20 kor., Réthy Viktor, Muskát Miksa, Fuch Ignác (Bécs.), Poppelbaum (Bécs.) Szida Milán 10—10 kor., gróf *Wenckheim* Frigyes, I. *Gavlicza* Scholzer-gyár, *Ruber* István (Pécska), *Riegler* József Ede (Budapest), Aradi hivataloszolók egyesülete, Bur-asztaltársaság, Waggongyári magyar munkás dalkör, Müller Károly, Kossuth-asztaltársaság, *Kalmár* Nándor, *Gleitsman* B. T., *Schöntag* Gyula (Budapest) 5—5 korona, *Kurzweil*-féle festékgyár (Budapest), *Szalay* Károly dr., *Tóth* Imre, *Mandl* Vilmos dr., *Bloch* Henrik, *Weisz* Mór és fiai, özv. *Nikodém* Jánosné 4—4 kor., *Sziklay* János, *Keppich* Jakab dr., *Kiss* Ferenc, *Tenner* László, *Szász* Dénes, Cs. *Endes* Dániel, *Ko-*

sinsky N., *Benedek* Árpád 3—3 kor., *Horváth* Károly, *Péterffy* Antal, *Nagy* Kálmán, *Ingusz* I., *Getthall* György (Zadorlak), „*Jókedv*” asztaltársaság, *Buday* Gyula, *Mencer* Gyula, *Knóthy* Géza, *Lóvey* Nándor, N. N., *Lázár* Irén, *Szász* Dénes, Erzsébet asztaltársaság, *Jankovics* György, *Vagbud* Fog, *Klapok* Alajos, egy ismerős által otthagytott, *Vesper* Oszfald *Spitzer* Ignác, *Fritz* József, *Hirschl* Zsigmond, *Abrai* Lajos, *Kabdebó* János dr., *Csák* Károly, *Rozsnyay* Kálmán, *Kneffel* Károly és fia, *Frnt* Lajos, *Mihály* Vazul, *Kohn* S. N., *Bonts* Döme, *Nikolits* Döme dr., *Jakab* Dezső, *Gutori* Földes Kelemen, *Bartha* Zsombor dr., *Schmitzer* Ferenc és neje 2—2 korona, *Abloncy* Jozsef 1 korona 40 fillér, *Steininger* Károly, *Wagacs* Agoston, *Gottermayer* Jakab, *Horváth* Pálné, *Altacher* Lajos, *Janszky* Ödön, *Zajonskovsky* János, *Bittenbinder* Konrad, *Bojda* Imre, *Ring* Zsigmond, *Lázár* Gyula, *Glück* Dezső, *Valós* N., *Flam* Miksa, N. N., *Földes* János, *Walder* Gyula, *Siedl* Henriette, *Rosenberg* N. dr., *Hecht* N. dr., *Zavadovits* János dr., *Kaltenhuber* Józsefné, N. N. 1—1 korona, ifj. *Walentini* József, *Domokos* Ignác, N. N. 60—60 fillér., *Prágai* Imre, *Andor* György, özv. *Kecsediné*, *Erdősi* Bogdán, *Kozlovsky* Adolf, *Molnar* János, *Mészáros* János, *Petó* Károly, *Moldovány* Lajos, *Virág* Dénes, *Ruppert* György 40—40 fillér, N. N., *Nyegre* Vincze, *Szilágyi* István 30—30 fillér, *Kochek* Lukács, N. N. 20—20 fillér. A felülfizetőknek a jótékony célok érdekében tett áldozatkészességükért halas köszönetét nyilvánítja az egyesület. Egyben az Aradi és Csanádi egyesült vasutak igazgatósága (4 drb. fényszóró lámpa ingyenes átengedéseért.) *Keppich* Zsigmond (nyomatványok ingyenes szállításaért), *Fuchs* Ignác napirgyáros cég Bécs (husz kiló konfetti küldéseért), *Abloncy* József ácsmester és *Piros* Vazul (ingyenes diszítésekért), *Nyári* testvérek, *Fejér* Gyula, *Beck* József, *Guthori* Földes Kelemen (konfettizaccokért). Mindazok, kik szívesek voltak a kivonuláshoz díjtalanul zászlót átengedni, védnökeink, diszelnökeink, *Szabó* Mariska, *Puskás* Gizike, *Csengeri* Mariska, *Szűcs* Évike, *Halota* Margit, *Bochnicek* Klárka, *Altacher* Erzsike, *Farkas* Mariska, és *Jankovics* Milka konfettiárus kisasszonyok és azon idegen rendezők, kik nem kimélve fáradságot a siker érdekében közreműködtek, ugyszinte az összes megjelentek szintén fogadják támogatásukért az egyesület köszönetét. Az elnökség.

— **Egy kis félreértés.** A király csehországi látogatásának egy mulatságos epizódját mondja el egy müncheni újság. Az uralkodó *Karlstein* városába hajtatott; utközben fogadta a községek hódolatát. A felség megszólított egy öreg papot.

— Ugy-e bár lelkész ur, ön már nagyon öreg?

— Hetven esztendő vagyok, felség.

— Ez szép. Es már régen itt van?

— Bizony, már *harmadfél órája* várakozom, ami ebben a melegben nem kis dolog!

A király nevetett a pap tévedésén és tovább hajtatott a kíséretével,

— **Hitközségi adó.** Az aradi ág. hitv. ev. hívek felszólítottak, hogy egyházi adójukat a a folyó év második és harmadik negyedére akár a városnál, akár a gondnoknál, annál is inkább fizessék be augusztus 31-éig, mert ellenkező esetben kellemetlenségeknek teszik ki magukat. Az egyház gondnoksága.

— **Betörés egy képviselőnél.** *Oláh* József országgyűlési képviselő budapesti lakásába az éjszaka betörték s onnan nagyobb értékű holmit loptak el. A betörők azt az alkalmat használták fel, amikor a képviselő családjával *Büd-Szt.-Mihályon* nyaral.

— **A két hamis terc.** Egy helybeli kávéházban kedélyes jelenet játszódott le tegnap. A legbelsőbb teremben jókedvű társaság ferblizett. A vezetőjátékos gutaütésre spekulált s tizenhéttel elijesztett olykor háromszorost is, — következésképp képzeltetni, hogy tekintélyes summa állt hamarosan előtte. Már azon kezdett spekulálni, hogy melyik bérházat vásárolja meg, mikor odajött a kibicék sorába egyik hitelezője, aki a vállára tette a kezét.

A játékos kedélyesen szólt vissza:

— Na, csak nincsen maga a törvény nevében, hogy a vállamra teszi a kezét?

— En nem vagyok a törvény nevében, én vagyok itt a magaméban. Adja már egyszer meg a három forintomat, látom, hogy most ugyis sokat nyert.

A játékosnak éppen négy színe volt a kezében, a mivel harmincegyet akart elriasztani s félelmetes visszahívásokat csinált.

— **Nézze** — mondta hitelezőjének — én megadom magának a három forintot, de nem most. Babonás vagyok, nem veszek el egy hatost sem ebből a pénzből.

A hitelező azonban élénken tiltakozott a hitelügylet illetően kitolása ellen. Az egyik kibic megsokalta hitelező okvetlenkedését, rá is szólt, hogyha a kávéházban akar botrányt csinálni, menjen ki az utcára.

A hitelező lenéző göggel válaszolt.

— Ilyen emberrel, mint maga, nem tárgyalok.

— Milyen ember vagyok én? pattant fel a kibic.

— Olyan, hogy bemond két hamis tercet.

A megsértett kibic erre a lármás hitelezőnek a képerre vágott egy 'ercet', majd hamarosan utána egy kvártot is. Viszont a hitelező hasziposztal felelt. Egy jelenlevő őrmester, aki valamikor már látott párbajt, konstataulta ugyan, hogy az utóbbi rugás szabálytalan, minthogy a kibic gyomrán nincs bandázs, ám ez nem akadályozta meg a küzdő feleket, hogy a verekedést ne folytassák végkimerülésig. A pincérek választották el őket — nagy sajnálkozására az összegyülekezett közönségnek — s konstataálták, hogy az affér a lovagiasság szabályai szerint befejezést nyert. — Az ügy egyébként a járásbíró elé kerül felülvizsgálás végett.

— **Csikai Gyuri** kolozsvári cigányzenekara holnap, *vasárnap délután* 5 órától kezdve a *Baross*-kioszkban fog hangversenyezni. Este pedig, miután a Központi szálloda kertjében az aradi waggongyári dalárda tartja dalestélyét. *Csikai* zenekara a *Fehér Kereszt* télikertjében játszik.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész *Templom* utca 2. szám. Felvételeket eszközöl mind n időben saját műtermében és házon kívül.

— **Aki nyári szabadságra megy**, az lássa el magát a szükséges uti kellékekkel: uti kosarak, bőrröndök, kezi táskák, nyári ingek, nyakkendők, fürdőeszközök, szappanok, illatszerek, fűsük, kefék, bajuszkötők, sport-cikkek. Mindez az előrehaladt idény miatt *gyári áron alul* kaphatók *Porter* Vilmos áruházában a Központi-szálló és Vaskapu-épületében.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (*Szabadság* tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Budapest főváros elsőrangú szállodája az Angol királynő szálló** (*Deák* Ferenc-utca 1) melyet különös figyelmébe ajánlunk a fővárosba utazó közönségnek. A szálló tulajdonosa: *Palkovics* Ede — mint értesülünk — jutányos árkedvezményben részesíti vendégeit.

— **x— Eltörték műfogai?** Küldje be címre a fogsort. Postafordultával teljesen javítva 6 koronáért vissza kapja, vagy pedig egész ujonnan átdolgozva fogankint (saját eljárás.) Kérem megjelölni, vajjon javítás, vagy átdolgozás kívánatik-e? *Pitzyle* fogorvos, fogműterem és odon technikai laboratórium Budapest, IV. *Kossuth-Lajos* utca 10. Prospektus ingyen.

— **x— Egy kitűnő mosószer.** Minden gyakorlati gondolkozású és kényes háziasszonynak figyelmébe ajánljuk az általánosan ismert és kitűnőnek bizonyult *Henkel-féle fehéritő szikso* mosószeret, mely a vizet lágyítja, a fehéreműt — különösen melyek legszennesebbek párszori használat után — vakító fehérré teszi, anélkül, hogy azoknak legkevésbé ártana. A *Henkel-féle fehéritő szikso* szappora, olcsó, soha nyitott, de csak kis és nagy csomagokban kapható; nem szabad felcserélni hasonló minőségű káros gyártmányokkal.

— **x— Üdítő italnak** számos ásványvízforrást hoznak javaslatba, melyek közül különösen az ugynevezett természetes savanyú vizek a legkedveltebbek. Nem közömbös azonban, miféle ásványvizet használunk a fent említett célra, mert általában számos oly vizek is, a melyek kizárólagosan csakis gyógycélokra alkalmasak, s melyek élvezete üdítő italok gyanánt nem mindig előnyös, savanyúvizek címe alatt szerepelnek. Így pl. nagymennyiségű mészsókat vagy vasat tartalmazó vizek szakadatlan használatára semmiképen sem válik a szervezet előnyére, sőt még egyedül szénsavtartalom is némelykor elégséges, hogy vérdús egyéneknek vértódlást idézzen elő. Mi az utóbbi körülményt illeti, a szénsav mennyisége mindenkor a palack nyitva tartása által lejjebb szállítható s így első sorban arra kell

ügyelnünk, hogy a víz minél kevesebbet tartalmazson az előbb említett szilárd alkotórészekből. Ily felette ritkán látható, sőt eddigelé unikumnak nevezett savanyúvíz a Mattoni-féle Giesshübler, mely még gyenge idegzetű és érzékeny egyéneknek is sikeresen alkalmazható, és mely — eltekintve alkotórészei szerencsés összetétele által igazolt gyógytani értékétől — mint elsőrangú üdítő ital szerepel.

Rabszökés az utcán.

(Hajszá egy elítélt után.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, július 27.

Szenzációja volt volt ma a szegedi kerületi börtönnek. Egy rab, amiközben öt más rabbal munkára vitte egy fogházor, a város végén elfutott az öt elöl s csakhamar eltűnt a város végén elterülő vetések között. Néhány perccel később mozgósították a szökevény rab után a börtönőröket, a rendőröket és lovasrendőröket, de eredménytelenül. Egész este sőt éjjel is folytatva nyomoztak a rendőrök a rab után, kézrekeríteni azonban eddig még nem tudták.

A csillagbörtönben az udvart kövezik s a kövezéshez szükséges téglákat rabokkal hordatták a közeli téglagyárból a börtön udvarára. Az igazgatóság hat rabot rendelt ki a téglahordásra. A rabokat egy Vigh Imre nevezetű fogházor kísérte a téglagyárba s onnét a ker. börtön udvarára.

A munkára kirendelt rabok között volt Turó József 17 éves szegedi legény, akit ez évi május 13-án ítéltek el a törvényszék egy évi börtönre. A legény megbízhatónak mutatkozott s azért rendelték ki a téglahordásra. Ma délután 4 órakor a börtönőr elvezette a rabokat a téglagyárba. A rab fejében megfogamzott a terv, hogy meg fog szökni. Számított arra, hogy üldözni nem fogják, mert a kíséretére kiendelt öt, nem fogja a többi öt rabot magára hagyni.

Alig fordultak ki a rabok a téglagyár udvaráról, Turó József rab hirtelen futásnak eredt. Befordult a dohánygyár felé vezető utcára s a nélkül, hogy bárki is üldözőbe vette volna, csakhamar eltűnt a börtönőr szemei elől. Egy másik rab szintén futásnak eredt, hogy majd elfogja menekülő társát. A börtönőr azonban utána szolt, mire a rab abba hagyta társa üldözését s visszatért a börtönörhöz.

A börtönőr ezután az öt rabot visszakereserte a csillagbörtönbe és a rab szökéséről jelentést tett Székely Ferenc igazgatóhelyettesnek. Az igazgató erre elrendelte a szökevény üldözését. Hirtelen több börtönőr fegyvert kötött s üldözésére indult a szökevénynek. Az igazgató ezután a rabszökésről a rendőrségnek tett telefonon jelentést, honnan több gyalogos és lovasrendőr ment a szökevényt felkeresni.

Az esti órákban napszámos emberek hoztak hirt a szökevény rabról. A dorosmai uton látták a rabot, aki cipőit levette, futott a vetések közé.

Késő éjjel a rendőrségnek még nem sikerült kézrekeríteni a megszökött rabot.

MULATSÁGOK.

(=) **Kereskedő-ifjak táncmulatsága.** Az aradi kereskedő-ifjuság augusztus 11-én este a városi vendéglő nagytermében zártkörű táncvigalmat rendez, melynek tiszta jövedelmét az aradi Kossuth-szobor és az aradi kereskedők Erzsébet segélyalapja javára fordítják. A mulatságon, mely hivatalosan van mindkét. A mulatság részére a legkedvezőbb eredményt felmutatni. Barabás Béla dr., Tedeschi Viktor és Müller Károly megjelenésüket megígérték. Belépti-jegyek a mulatságra az egyes kereskedésekben kaphatók.

(=) **A burok juliálisa.** Az aradi jótékony-célú *bur-asztaltársaság* juliálisát holnap, vasárnap tartja a családi nagyerdőben. A nagyszabású nyári mulatságot élvezetessé fogja tenni a látványosságok és szórakoztató dolgok nagy sorozata. A táncmulatság délután 2 órakor veszi kezdetét két zenekar közreműködése mellett és tart éjjelig. A tiszta jövedelmet az elaggott munkaképtelen szegénysorsú iparosok felségélyezésére fordítják. A mulatságot jótékony cél érdekében rendezi az asztaltársaság, mely rövid fennállása óta már is teljesítette hivatását, a mennyibe három ízben osztott ki 10—80 korona segélyt. A rendezőség igyekezetén felül tehát a cél is megérdemli a közönség pártfogását.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Az aradi kereskedők köre választmánya** a minap látogatott ülést tartott. A gyűlésen a többiek között szóba került, hogy egy fiatal urakból álló társaság részint Aradon, részint vidéken a *kereskedő ifjak cége* alatt, önös célokra műkedvelői előadásokat rendez. Miután ezen társaságoknak alig néhány tagja kereskedő ifju, a többi nagy részben kereskedő tanuló és a kereskedelemhez egyáltalán nem tartozó egyén, és miután legutóbb a vidéki műkedvelői előadásokat oly események kísérték, amelyek a kereskedő ifjak egészének tisztességére a tájékozatlanok előtt nem a legkedvezőbb fényt vetették, a kör a kereskedő ifjak jó hírének érdekében kimondta, miszerint tájékoztatassa a közönséget, a többi kereskedő ifjakot s a nagyközséget, hogy ezen műkedvelőket a kereskedő ifjak cégerét illetéktelenül használják. Megjegyzendő, hogy az augusztus 11-én, Aradon a városligetben az aradi Kossuth-szobor és a kereskedők Erzsébet segély alapja javára rendezendő mulatság, a melyet csakugyan kereskedő ifjak rendeznek, s azt a körnek be is jelentették, nem tartozik a főntiek közé. A választmány ezután több új tagot vett föl, s a jelentéseket tudomásul vette.

(*) **A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése** aradi fiokjának elnöksége értesíti a tagokat, hogy augusztus hó 4-én tartandó évi közgyűlésén a központ Katits Antal elnökkel képviselteti magát, kinek tiszteletére aznap este rendezés helyiségében Pécskai ut 1 sz. társas vacsorát rendez 1 korona részvételi díjjal. Aláírásokat elfogad Wirnhardt Tivadar pénztárnok, Georgiades József és a vendégíjós.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Tarnóczy perveztes.

(Egy nagy pör eldöntése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 27.

Fehér Miklós budapesti gépgyáros elhalálása után kellemetlen meglepetés érte örökösait: Fehér Miklóst, Fehér Amadét és Fehér Edgardot. Tarnóczy Gusztáv volt orsz. képviselő és gépgyáros egy 1884. évben kelt közjegyzői okirat alapján 80,000 korona s járulékaik erejéig pört indított s végrehajtást vezetett a három örökös ellen.

Ezek előtt gyanusnak tűnt fel a dolog már csak azért is, mert Tarnóczy éppen 15 évig várt követelésének behajtásával, holott időközben maga is zilált viszonyok között élt. A Fehér-örökösök a közjegyzői végrehajtás ellen kifogásokkal éltek, de mivel a tényállást nem ismerték, a kuriai elutasította őket kifogásaikkal s a törvény rendes útjára terelte ügyüket.

Időközben a Fehér örökösök ügyvédje, Szörényi Lipót dr. megtalálta Fehér Miklós iratárában Tarnóczy Gusztávnak azt a saját kezűleg aláírt számla kivonatát, melyben ez elismerte, hogy az állítólagos 80,000 korona követelését az 1892. évben elhunyt Fehér Miklós még 1884. évben kifizette neki. Ezen könyv-kivonat alapján a Fehér örökösök jogi képviselője pört indított a VI. ker. járásbírósnál Tarnóczy ellen.

A lefolytatott bizonyítási eljárás után ma hírletette ki ezen pörben az ítéletet Kecskés Gábor dr. aljárásbíró. Az ítélet megállapítja, hogy Tarnóczy Gusztáv igényeire nézve még 1884.

évben ki lett elégitve s így az időközben a Fehér örökösök által bíról letétbe helyezett 97.700 korona tőke s járulékaik a Fehér örökösöknek megítéltetett.

§ **Nagy visszaélések a kir. táblán.** Szomorú felfedezésre jutottak legutóbb a budapesti kir. ítélőtáblán. Rájöttek, hogy a bíróság segédhivatalaiban ugyancsak súlyos beszámítás alá visszaéléseket követ el néhány irodatiszt. Az illetők egyenlő a *bűnjelleggel odaérkező értékekkel és pénzekkel* úgy manipulálnak, mint valami Csáky-szalmával s azokat, ha megszorulnak, a saját céljaikra fordítják. A pénzt elköltik, az értéktárgyakat pedig zálogba csapják. Persze utóbb, de csak jó későn, megkerül minden, a mi természetes, hogy ezek az üzelmek ártalmára vannak a feleknek, mert a pöreik elintézése késedelmet szenved. Domonkos László irodatisztra derült ki a legtöbb ilyen machináció, a kit tüstént *fegyelmi vizsgálat* alá fogták. Ugyében már határozatot is hoztak, melyet Herics-Tóth János tanácselnök és Nyevickey Antal táblai bíró írtak alá. Domonkos mellett, de csak kisebb mértékben, Bachó Kálmán írnok is kompromitálva van. Bachót is fegyelmi eljárás alá fogták. A hozott fegyelmi határozat több esetet sorol fel s van közöttük olyan, melynek aktáját Domonkos öt-hat hónapig rejtgette s csak azután, ha az időközben melettük volt értékeket felhasználás után újra előkerithette, iktatta be az iktatókönyvbe.

§ **A karlsbadi zsaroló.** Néhány nap előtt Karlsbadban letartóztattak egy elegáns megjelenésű magyar fürdővendéget, a ki ott igen urasan élt s egyebet sem tett, mint kártyázott. Mezei Jenő a neve és vagyonos családból származik. Az a gyanu merült fel ellene, hogy hamis kártyás. Ezért tartóztatták is le, de utóbb az is kiderült, hogy Mezeit körözik, még pedig zsarolás miatt, melyet az 1900. év elején kísérelt volna meg az osztálysorsjáték igazgatója, Hazai Fülöp ellen. Valami támadó hírlapi cikk közzétételével fenyegette meg Hazait, azt mondva, hogy annak egy *Ligeti* Antal nevű ember az írója s a támadást megjelentetik a lapokban. Mezei két év előtt csakugyan Budapesten élt még, itt is nagy lábon élt s naphosszat kártyázzal töltötte idejét. Az anyja igen gazdag asszony, a kitől folyvást pénzt kért. arról pedig, hogy hamis játékos lenne, nem igen tudnak az ismerősei. Körülbelül egy hete, hogy a könnyelmű fiatal embert elfogták Karlsbadban s onnan most levelet írt budapesti ügyvédjének, a melyben azt írja, hogy a szobánforgó zsarolás tekintetében teljesen ártatlan. Azt hiszi, tévedés lesz a dologban s tán egy más Mezei Jenőt köröznék. De lehetségesnek mondja azt is, hogy valaki visszaélt a nevével, mert ő se Hazai igazgatót, se Ligetit nem ismeri. Az ügyvéd ma az ügyészégnél járt, de ott nem kaphatott felvilágosítást, mert ez csak akkor lesz lehetséges, ha a karlsbadi foglyot meghozzák. Egyelőre csak annyit konstataáltak, hogy az osztálysorsjáték igazgatósága a följelentést még a múlt évben tette meg Mezei ellen.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

— **Az új német vámtarifa.** Berlinből táviratozzák: Az új német vámtarifa-tervezetről ezt írja a *Nationalzeitung*: A tervezet legveszedelmesebb rendelkezése a négy fő gabonanem minimális vámtételeinek megállapítása. Ennek a paragrafusnak a törlése és a többi túlzott agrár-vámok mellőzése az első dolog, a mire törekedni kell. A *Vossische Zeitung* azt mondja: A vámtarifa vészkiáltás a német nemzethez, a melyre a nemzet nagy többségének csak egy válasza lehet: A *sancokra*. A *Deutsche Zeitung* azt írja: Senki sem mondhatja jó lélekkel, hogy az általános tarifa tételei, vagy éppen a minimális tarifának a négy fő gabonanemre vonatkozó tételei szerénytelenek. A gabonát importáló külföld ez után a közlés után megkönnyebülten fog föllelegzeni. A *Post* azt mondja, hogy a tervezetnek meglesz a hatása úgy a belföldre, mint a külföldre, különösen a 8. §, a mely szigorítja a vámháboru esetén alkalmazandó rendszabályokat, meg fogja győzni a külföldet a Németországgal való szerződés értékéről.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti Glauber Izrael, Klausz. — Holzmann Károly, Polna. — Krausz József szabó, Budapest. — Karácsonyi A. és társa szabó cég, Budapest.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 27.

Déltőzsde. A buzakínalat elegendő, a vételkező gyöngye. Bányadt irányzat mellett 18,000 métermázsza került forgalomba, új buza 5 fillérrel, régi buza néhány fillérrel olcsóbban, rozs. tengeri olcsóbb árakon. Időjárás derült, szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	8.09—8.10
Rosz októberre	6.75—6.76
Zab októberre	6.31—6.32
Tengeri júliusra	—
Tengeri augusztusra	5.27—5.28
Tengeri 1902. májusra	5.11—5.12
Repce augusztusra	13.35—13.45

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	8.11—8.12
Rosz októberre	6.77—6.78
Zab októberre	6.31—6.32
Tengeri júliusra	—
Tengeri augusztusra	5.32—5.33
Tengeri 1902. májusra	5.14—5.15
Repce augusztusra	13.40—13.50

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	625.50
Magyar hitelrészvény	633.50
Leszámitolóbank részvény	427.—
Rima-Murányi vasmű részvény	433.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	627.—
Közuti vasút	570.—
Városi villamos vasút részvény	282.—

Szeszület.

— Július 27. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák: 12:80—13—korona mmásánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsdén.

Budapest, július 27.

Magyar aranyjárdék 40/o	118.35
Magyar koronajárdék 40/o	92.80
Magyar arany 41/20/o	120.25
Magyar ezüst 41/20/o	100.—
Magyar keleti vasút	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	173.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	143.50
Oszták papírjárdék	98.95
Oszták járdék ezüst	98.80
Oszták járdék arany	118.—
Koronajárdék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	140.—
Oszták magyar bankrészvény	1640.—
Magyar hitelbank részvény	637.—
Oszták hitelbank részvény	629.—
Oszták-magyar államvasút	629.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.02
Német birodalmi márka	117.40
London	239.65
Páris	95.20

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 27. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 78 — 80 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 84 — 86 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 85 — 86 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 84 — 88 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon feüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredetű (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 85 — 86 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 84 — 85 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm sulyban 85 — 86 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokásszerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4/o vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. Július 24. napján volt készlet 48,899 darab, Július 25. napján felhajtott 309 darab, Július 25. napján elszállított 431 darab, Július 26. napján maradt készletben 48,795 darab. Uzlet: Változatlan.

NAPIREND.

Július 28. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Ince pápa. — Protestáns naptár: Ince pápa. — Görög-keleti naptár (július 15.): Kvirik. — A nap két 4 óra 19 perckor, nyugszik 7 óra 21 perckor. — A hold két 5 óra 5 perckor, nyugszik 1 óra 15 perckor.

Július 29. Hétfő. Róm. kath. naptár: Márta szüz. — Protestáns naptár: Márta szüz. — Görög-keleti naptár (július 16.): Atenogén. — A nap két 4 óra 19 perckor, nyugszik 7 óra 20 perckor. — A hold két 5 óra 46 perckor, nyugszik 2 óra 12 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 758.5 milliméter, délután 2 órakor 758.2 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 22.5, délután 2 órakor C° + 29.9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 6, délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, dörgés, eső, délután 2 órakor felderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 4 milliméter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távirat szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadságáról emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Július 28. A jótékony célú búr-asztaltársaság nyári mulatsága (Csálai erdő.)

Augusztus 3. Az aradi magyar államvasuti altiszt kör hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Városliget.)

Augusztus 4. Az aradi szabómunkások szakegyületének nyári ünnepéje (Csálai erdő.)

Augusztus 8. Jegyzőválasztás Borossebesen.

Augusztus 17. Az aradi orvosok báija Menyházán.

Augusztus 18—19. Az aradi szabóiparosok országos kongresszusa.

CSARNOK.

Kétbarát.

Irtá: Langenberg Miksa.

Fordította: Ritt Gyula. [1]

ELSŐ FEJEZET.

A szt.-privati mezősegen haladt keresztül a porosz testőrezred és rohamot intézett az ellenség által erődé alakított falu ellen. Egy fa vagy bokor nem volt látható sehoh a mi fedezetet nyújtott volna nekik; gyilkoló golyóesőben feltartóztatlanul rohantak előre. Dobok peregetek, trombiták harsogtak; a fegyverek durranása, az ágyuk dörgő bömbölése megreszketették a levegőt; a föld rengett a gárdisták lábdobaja és a lovak patkói alatt. Szárnysegédek nyargaltak össze-vissza, mindenütt zürzavaros kiáltások, parancsszó hallatszott, tüzerek, pattantyusok robogtak össze-vissza, egy alkalmas hadállást keresve. Világháboruhoz méltó előkészületek, miből az ember azt hinné, hogy annak kimenetelétől legalább is Európa sorsa függ.

A vezénylő tiszték, kik különben leszállnak lovaikról, most kiegyenesedve ültek paripáikon és a golyózáporban szállongtak előre. Nem is csoda, ha az ellenségnek biztos célt nyújtva, egyik a másik után fordul le lováról és ily körülmények között a fiatal hadnagyoknak kell az egyes zászlóaljok és századok vezetését átvenni.

Végre a falu, tűzokádó, terjedelmes falai alá kerülnek és a maga nemében páratlan, féltelmes és borzasztó párharc fejlődik ki: bajonet — yatagan ellen, kard—kard ellen, pisztoly—pisztoly ellen, ököl—ököl ellen dolgozik...

Ott, hol minden talpalattnyi helyét hősi elszántsággal, vakmerő bátorsággal kell harcolni, a benyomuló sereg élén, mint oroszán küzd a parancsnok: gróf Altenach ezredes. Lovát már rég kilőtték alóla, ő maga még sértetlen. Egy pillanatra mozdulatlanul áll meg, pihenve a rémitő vérmunkában. Ekkor egy füstölő omladék mögöl három francia ront reá; egy puskaaggyal ráért csapás, kiüté kezéből a pisztolyt és csak a kard marad védelmére. Vaktában csap azzal közéjük...

Az egyik lövésre emelte puskáját, míg a másik kettő pisztolylyal és szuronnal támadt reá. Az ezredes veszve hitte magát.

— Az Isten legyen irgalmas nekem! — jöttek ajkáról a szavak.

A következő pillanatban egy pisztoly éles csattanása hallatszott, az egyik támadó jaj nélkül rogyott össze, és ugyancsak abban a percben egy kard csattant meg a levegőben, mi a másik támadó mellét furta keresztül, míg a harmadik hirtelen elmenekült.

Ezredének egy fiatal tisztje állt a mélyen föllélegző ezredes előtt.

— Segítséget nyújtott a legnagyobb szükségben! — szólt Altenach és kezét szorított megmentőjével. — Fogadja érte köszönetemet. Marnitz hadnagy ur! Azt hittem, hogy ez az utolsó óráim.

— Csak kötelességemet teljesítettem, ezredes ur! — válaszolt az egyszerűen.

Most újra megindult a puffogás, durranás a tuloldalón. Szanaszójel fütyöltek a repülő golyók, Marnitz a levegőbe kap, mintha abba akart volna megfogódzni s aztán össze esett.

— Ez kifárasztott, ezredes ur! — susogta és szeméi becsukódtak.

Az ezredes mélyen megrendülve hajlott az elesett fölé.

A hadnagy még lélegzett, még élt és ő gyors elhatározással fogta föl erős karjaiba és egy gránátos segélyével a tűzvonalon kívül vitte a sebesültet...

Aztán ismét a küzdők közé lépett, a borzalmas csatatérre...

A következő napon a beteg ágya mellett ült az ezredes. Sok kérdezősködés és keresés után találta meg a tábort kórházban.

— Nehéz sebesült, — mondták az orvosok, — de azért kiheveri! Vas természete van!

Marnitz eszméletlenül szült.

— Főlakartam keresni, mielőtt távolabb indulnánk, — szült hozzá az ezredes.

— Merre marsolnak? — kérdezte Marnitz.

— Moltkén kívül senki sem tudja biztosan. Annyi féleképen beszélnek és találgatják a táborban, hogy abból lehetetlen kiokoskodni. Metz körülvárvá marad az I. III. IX. és X-ik hadtest által, míg a IV. és XII-ik hadtestből és a gárdis ákból, a szász trónörökös fővezénylete alatt egy új sereg képeztetik. Ez az egész a mit önnek újságolhatok.

— Sajnálom, hogy nem lehetek közöttük, — vélekedett Marnitz.

Az ezredes elkomolyodott, midőn választ adott neki.

— Kedves barátom, az önét már tegnap megtette, most pihenhet. Köszönöm, hogy élettem megmentette és ezért bajtárs, — és ezzel kezét nyújtá a sebesültnek — engedje, hogy barátok legyünk! Akarja ön?

A sebesült örömmel nyújtotta kezét a feléje tartott jobb után.

— És ha egykor — folytatta az ezredes, akár a harcban, akár a békében veszélyben lesz, úgy hívjon engem, hogy a szt.-privati napot viszonzhassam. Ezt meg kell, hogy ígérje nekem.

Gaál Lipót

Létszámolás

ARADON, Andrassy-tér 20. sz.

Alapított 1860-ban.

Szemüvegek, orrcsüptetők, lorgnettek, finom aczél, nickel, tekenősbéka-csont, doublé és a magy. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett ezüst és 14 karatos arany kerettel el látva. A lencsék pedig a legfinomabb kettős optikailag csiszolt üvegből és valódi hegyi kristályból készültek.

Javítások és vidéki megrendelések a legpontosabban jutányos árakon eszközölktenek.

Dus raktár minden szakmához tartozó árukból, u. m.: színházi és tábori látcsövek, nagyító-üvegek (mikroszkop), hőmérők és légsúlymérők (Aneroid barometer), lázmérők orvosok számára, stereoskópok, pantoskopokból. Nagy választék stereoskóp képekből. Az orvos által előírt szemüvegek és orrcsüptetők pontos méret után készülnek. 742

Marnitz mosolyogva bölintott halvány fejjel.

— Igérem, ezredes ur! Remélhetőleg azonban ily veszély nem fog érni, annálkevésbé a békében, — melynek már a küszöbén állunk!

— Ki tudja, hogy mit rejt számunkra a jövő, — felelt elgondolkozva az ezredes. — En azonban ismétlem, ha az életben egy barátja lesz szüksége, akkor hívjon engem! És most, éljen boldogul. Isten óvja önt és mielőbb ajándékozza meg egészséggel!

Mindkét férfi szemei könyesek voltak, mikor elbucsuztak egymástól; mindketten érezték, hogy oly barátságot kötöttek a mit semmiféle hatalom vagy idő nem bonthat széjjel soha.

A hadjárat alatt nem látták egymást többé. Hónapok múlva, amidőn Marnitz, Páris körül fekvő ezredéhez visszakerült, az ezredest már nem találta ott. Ez egy dandárral éjszaka cirkált, míg később az egész hadsereg több tagra szakadva, különféle utakon bár, — de végre visszatért a kiindulási ponthoz: a győzelmes Németországba.

(Polytatása következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:
VASS GÉZA.

A nyaraló- és fürdőző közönség szíves figyelmébe ajánlom 40,000 kötetes kölcsonkönyvtáramat,

Aradon, Átél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)
Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható és a melyben a magyar, német, francia és angol irodalom összes jelesebb termékei képviselve vannak.

A vidékre való elküldésre és visszazállításra nézve a legnagyobb kényelemtől gondoskodtam. Annyi művet szolgáltatok ki, amennyi egy óra elegendő. Az el- és visszaküldés egy lakattal elzárt ládikában történik, amelyben mindannyiszor mellékelve van a nyomtatott és a ládika tetejére ráragasztandó cég-cím, úgy, hogy a kényelmetlen csomagolás, sőt még a címzés is teljesen mellőzhető.

A könyvek újak és tiszták.

Az összes jegyzékek ingyen.

Kölcsöndíj közönséges havi bérletre 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

Legújabban érkezett **Szomaházy**: „A színház”, **Kozma**: Aggregények, **Hoepf**: Hentzau R., **Tostoj**: Mi tartja fenn az embereket? **Lo'i**: Tünöképek, **Feuillet**: Egy párisi nő története, **Vincent**: A herceg kisasszony, **Városhy**: Mosolygó lapok, **Ortleb**: Úgyes varázsló, **C. Sylva**: Rajzok, **Karcag**: Macskák, **Horváth P.**: Fátum.

Németben: Stettenheim Heitere Erinnerungen, **Moderner Knigge**, **Wippchen** in Chicago, **Karpeles**: Heine und Bacharach, **Golowin** Russische Geheimnisse, **Quantner**: Die Folter, **Die Schand- und Ehrenstrafen**, **Schönthan**: Lachende Radlerwelt, **Hypokrat**: Sexuelle Politik, **Nodier**: Trilby, **Georgy**: Berliner Range, **Zola**: Arbeit, **Zola**: Der Siegeszug, **Wagenhofer**: Parkett und Boheme, **Senden**: Unverdorben, **Reichenbach**: Frau Eva, **Droz**: Im Ehestand, **Prévost**: D. Kind d. Ehebrecherin, **Tellman**: Schwarze Zöpfe, **Urban**: Tagebuch einer Kammerjungfer, **Schnitzler**: Frau Berta Garlan.

Franciában: **Montilaud**: La chair, **Tillet**: De nos jours, **Zola**: Le travail.

A vidék legteljesebb ifjusági kölcsonkönyvtára, melyben minden számottevő ifjusági irat, az összes klasszikusok stb., magyar, német és francia nyelven kaphatók, ugyszintén az összes újdonságok is.

A kölcsöndíj a tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel: 703

KERPEL IZSÓ
kölcsonkönyvtára Aradon.

IGEN FONTOS a téli ruhák, bundák, szőnyegek biztos megóvása.

E célra csakis

Moly-pusztítónkat

ajánljuk

50 fillér, 1 korona és 2 koronás dobozokban.

**Svábok, Bolhák,
Rusznik, Legyek,
Poloskák**

és más hasonló házi férgek biztos kipusztítását hirneves

ROVAR-PORUNKKAL

lehet elérni.

30, 50, 80 és 1 korona 50 filléres dobozokban.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése
ARADON.

IDEGENEK ARADON.

— Julius 27. —

Nádor szálloda. Papp Miklós jegyző Almás. — Gligor Péter birtokos Kőrösbánya. — Haunold János és neje vendéglős Temesvár. — Rista György tanító Ohaba-Szerb. — Popovits György esperes Világos. — Amoral József lelkész Tauc. — Váráros Andras tanító Tauc.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsin-ról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnái este 6.35	Személyvonat este 4.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 5.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

Színház Uj-Aradon, a Martini-féle söresarnokban.

Bérlet szünet.
Vasárnap, 1901. évi július hó 28-án:

Náni.

100 arany pályadíjat nyert eredeti énekes népszimű 3 felvonásban. Irtá: Follinusz Antal.

SZEMÉLYEK:

Kreuer Michel Gáspár J.	Bódi, fia . . . Szabó Dani.
Náni, leánya Ferenciné.	Szilárd Péter Vetési D.
Szepl, fia . . . Gáspár K.	Róza, leánya Gáspár M.
Ozv. Molnárné Rózsáné K.	Lupi bácsi . . . Nagy Lajos.
Józsi, fia . . . Várady J.	Sándor, fia . . . Ifj. Gáspár J.

Kezdete 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Nyilvános köszönet.

Alulírott nem mulaszthatom el, hogy mindazoknak, kik felejthetetlen drága nőm elhunytá alkalmából részvétüket fejezték ki, azoknak, kik a végtiszlességen való megjelenésükkel fájdalommat enyhítették, valamint azoknak is, kik a megboldogult ravatalára koszorút helyeztek, de különösen az Aradi dalárda minden egyes megjelent tagjának, kik oly szivesek voltak Schleiffer Antal ur vezetése mellett megható gyászalt énekelni, és végül Limbeck János urnak a temetés személyes rendezése körül kifejtett tapintatos eljárásáért ez uton is hálás köszönetemnek kifejezést adjak.

Kérem a mindenhatót óvja meg őket hasonló csapástól.

Zsigmondházán 1901. július 25-én.

Herold Antal.

Vau szerencsém a t. lakás kereső közönségnek becses tudomására hozni, hogy az Erzsébet királyné-körut és Könyök-utca sarkán egy ujonnan épüendő egy emeletes épületben a mai kor igényeinek megfelelően elkészített modern lakások november 1-ére kiadók; lakások vannak 3, 4, 5 és 6 szobából állók, fürdő és cseléd szobából és minden lakás parquetirozva. Eslingeni rolók és cserép kályhakkal ellátva; értekezni lehet az építkezésnél vagy Templom-utca 9. szám 11. ajtó.

Egyben van szerencsém a t. építkezőknek magamat ajánlani, elvállalok kisebb-nagyobb építkezéseket, tervek készítését és mindenféle javítási munkálatokat azon ígérettel, hogy minden az általam elvállalt munkáimat a legnagyobb pontossággal és igények kielégítésével fogom készíttetni. Becses pártfogásáért esedezve maradtam teljes tisztelettel

Gábor András,

1007

építészeti vállalkozó.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos: Dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges lekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő
Villamos-vasut összeköttetés a fővárossal.

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a Szent-Pál-utcában lévő

Polgári kávéházat

teljesen átalakítva, ujonnan berendezve, a mai kor igényeinek megfelelőleg felszerelve, megnyitottam.

Jó kávéházi italokról, hideg étkekről kiválóan gondoskodva van.

A midőn az eddig irányomban tanúsított nagybecsű bizalomért hálás köszönetet mondok, kérem azt továbbra is fenntartani és becses pártfogásával kitüntetni.

Tisztelettel:

Porcán Lajos.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcséplő-készleteit, szalmakazalózóit,

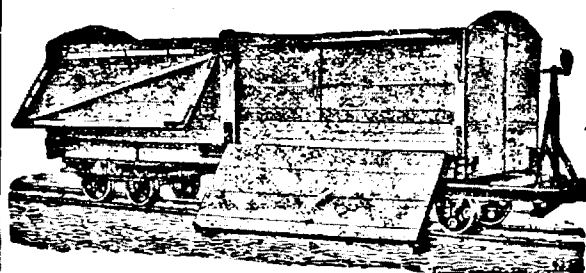
„MILLENNIUM“

8645

legujabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcséplő-készleteit, Sack rendszerű, aczelöntésű ekével ellátott ekéit, és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

RÉPAVASUTAK

U. M.: SINEK, VA-
GANYOK, KOCSIK.
VÁLTÓK, MOZDO-
NYOK STB. A
RÉPAIDÉNYRE
BÉRBE
IS ADATNAK.

ROESSEMANN és KÜHNEMANN

Koppel Arthur-féle Vasutak 918

BUDAPEST, VI. KÜLSŐ VÁCZI-UT 113-115.

A legjobb
mosószert
mégis csak a valódi.

Henkelféle
Fehéritő Sziksó
fehérítés mellett
chlor mentes

Gyári védjegy az osztrákországi.

Tisztelettel köszönjük a megrendeléseket.

A fehérneműnek ártalmatlan, a szennyeztetést könnyen távolítja el, sok munkát, szappant takarít; a sok durvaságot megelőzi. Tehát a ruhát kíméli vakító fehérré teszi, kéznek sem ártalmas és különösen alkalmas fegyverek és padlókat tisztításához is.

Egyedüli elárúsító Ausztria-Magyarország részére:
Gottlieb Voith, Bécs III/1.

Sok kártékony anyag, úgy mint: Chlor, mesz, Fénypor, chlorral, Lug, mesz stb. melyek gyakran a gazdaságunkat károsítják. A Fehéritő Sziksó nemcsak a ruhát tisztítja, hanem a konyhai tárgyakat is. Használásával teljesen ki van törve.

Mindenütt kapható.

909

Hidegvizgyógymód félfürdők, leöntések, lepedő-ledörzsölés, zuhanyok az idegesség, álmatlanság, ideges gyomor- s bélzavarok, vérszegénység, kezdődő tüdőcsúcsburult ellen. Egyes fürdő 50 kr., 15 fürdő 6 frt, havi bérlet 10 frt.

Szénsavas fürdő szív bajok, gerinczvelő bajok, ideggyengeség ellen. 15 fürdő 18 frt, 1 fürdő 1 frt 50 kr.

Villamfényfürdők Pöstyén, Lukácsfürdő, Herkulesfürdő, Felixfürdő helyett rheuma (csúz), köszvény, idegzsábák, elhízottság ellen kitűnő sikerrel használhatók. 1 fürdő 1 frt 25, 15 fürdő 15 frt.

Svéd gyógytorna görbe hátú, rossztartású gyermekek edzésére. Díj megegyezés szerint.

Belégzések fenyőkivonat v. sooleval 1 belégzés 80 kr. 15 belégzés 10 frt.

Napfürdők direct e célra magas kerítéssel elkülönített szabad helyen. Utána langyos fürdő a betegség neme szerint, az orvos által meghatározott fokkal. Hatása a nap vegyi sugarainak az anyagcserét fokozó befolyásában áll. Gyenge szervezetűek, idegesek, csúzosak, elhízottak jó eredménnyel használhatják. 1 fürdő 80 kr. (a langyos fürdő beleértve), 15 jegy 10 frt.

769

Dr. HECHT orvosi intézetében

Aradon, Zrinyi-utca 3. szám.

Állandó orvosi felügyelet.

Telefon 270.

Külön orvosi díjazás nincs.

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknek

az

Kellemes ízű! Umberto Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umberto-bor China és vasat, e két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kellemesen adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngékedők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni e kiváló gyógybor hatásáról. — Az Umberto China-vasbor egyszersmind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesitem, hogy Umberto china vasbora betegeimnél, különösen ideggyengéknek, neurastheniában szenvedőknek meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápoly Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármi folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **Rozenyay-féle** világhírű

Seraill-arczkenőcsöt,

mely az arczort rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Seraill-szappan** egy drb. 30 kr. **Seraill-hőlgypor** egy doboz 70 kr. Kitűnő és valódi **Epszappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség gyógyítására **szerezzék** **Karlbadba** holott ezt a célt itthon is elérhetik **Rozenyay M.**

PEPSINBORA

használata által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapcsoló:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapestben: Török József és dr. Egger Leo „Nádor” gyógyszer-tárában, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

99574—28100. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehéreneműek, botok, nap-

ernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

Állomáson f. évi július hó
Arad 30-án d. e. 9 óra

Budapest, 1901. július hóban.

Az igazgatóság.

A nagyérdemű hölgyközönség b. figyelmébe.

A most életbe lépett törvény, hogy magán vevőket utazó nem látogathatja, bizonyára oly családoknál, ahol kelengyére szükség leend, az a fontos kérdés merül fel, hol lehet azt minden tekintetben megbízhatóan és méltányos áron beszerezni.

Ezen körülmény indított minket arra, hogy sok évek óta bevezett

kész női fehérenemű, valamint ágykészletekből álló raktárunkat

most **kiváló nagy** választékban felszereltük.

Elsőrendű összeköttetéseinknél fogva, abban a helyzetben vagyunk, hogy a legegyszerűbb kelengyét a legfinomabb kiállításig **azonnal a kész raktárról** vagy rövid időn belül szállítható.

Ezenkívül mindenkor dus raktárt tartunk **Siegl-féle vásznokból, Schroll-féle chiffonok, Regenhárt és Raymann-féle fehér és színes asztalneműek**, ugyszintén **Wein Károly és Társa késmárki áruit** eredeti gyári árjegyzék szerint.

Fehéreneműnk a leggondosabban vannak kiállítva, a varratása kifogástalan.

Az általunk számos előkelő helyre szállított kelengyékért a legnagyobb elismerésben részesítettünk, miről bármikor referenciát szolgálhatunk.

Azon tisztelt vevőink, kik otthon óhajtják készíteni a fehéreneműt, és nálunk szerzik be az anyagot hozzá, csak azoknak szolgálunk minta darabokat.

Jó házi varrónők nálunk mindig előjegyzésben vannak.

Amidőn még kérjük alkalmilag b. látogatásával szerencsételni

kiváló tisztelettel

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér és Forray-utca sarkán.

B.-Csabai Termény- és Áruraktár

Részvénytársaság B.-Csabán.

Ajánljuk a t. termelők és kereskedőknek világos, száraz, szellős és tágas raktárhelyiségeinket

gabonák, kereskedelmi áruk és iparczikkék

beraktározására.

A raktárak befogadási képessége 80000 mmázsa és áruk be vagy kiraktározása minden hétköznapon reggel 6 órától esti 7 óráig végezhető.

A beraktározott **gabonákra, kereskedelmi árukra vagy iparczikkékre olcsó kölcsönök azonnal adatnak** és ez által ugy a termelők, mint a kereskedők jobb árak bekövetkeztéig a kényszereladástól megóvatnak. Csaba vasuti állomással közvetlen vágányösszeköttetésünk van és a vasuton érkezett árukra **reexpeditió-kedvezmény** nyújtatik, melynek kihasználására a t. közönséget különösen figyelmeztetjük.

Az áruk kezelése a leg gondosabban és olcsó díj felszámítása mellett történik és kívánatra az áruk adás-vételét is közvetítjük. 835

Vasuton érkező áruknál czimzettként mindig a B.-Csabai Termény- és Áruraktár Részvénytársaság nevezendő meg a fuvarlevélen.

Tájékoztató felvilágosítás az áruraktári intézőségénél, továbbá B.-Csabán: a Bekés-Csabai Takarékpénztár-Egyesületnél vagy Aradon: az Aradi Ipar- és Népbanknál bármikor nyerhető.

A B.-Csabai Termény- és Áruraktár Részvénytársaság Igazgatósága.

Sokkal jobb mint a veres Putzpomadé

Globus - Putzextract.

Segujabb kitüntetés a párisi 1900. évi kiállítás arany érme.

Fritz Schulz jun. Akt.-Ges., LEIPZIG és EGER.

Mindenütt kapható!

SZEPLŐ

májfolt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt a Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Használata rendkívül kellemes, a bőr által azonnal teljesen felszívódik minek következtében az arcnak szép ifju bájút kölcsönöz. Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya créme hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatú

Ibolya-crème szappan á 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Eau de Toilette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérítést és rózsaszínben tündöklő varázssos színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszín és krém színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienikus kiállításokon, aranyérmekkel és diszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Óvakodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és felvitelénél

Hajós Árpád

gyógyszerára és gyógygyógyászati laboratóriumában
ARAD, Andrásy-fér 22. szám, a megyeház zal szemben
és VOJTEK és WEISZ uraknál.

Eladó

50 éve fenálló élénk forgalmu vendéglő!

mely áll: nyári helyiség, befásított nagy udvar, szaletli és tekepályával, téli helyiség 3 szobából, lakás 2 szoba, konyha, éléskamara, nagy borpinczéből, szilárdan épült jó karban levő ház, betegség miatt

örök áron eladó.

Bővebbet özv. Knapp Károlyné tulajdonosnénál, Fácán-utca 7. szám. 596

Városi és megyei telefon 179.

Szabadalmazott hámfák.

A n. é. közönség becses figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség h. figyelmét föl hívni a legmodernebb berendezésű és a legmagasabb igényeket kielégítő

kocsi gyáramra

(Erzsébet körut)

a melyben igen előnyös árak mellett készítek és javítok mindennemű

kocsikat, (hintókat)

illetve e szakmába vágó munkákat.

Gyáramban készült mindennemű új munkákért 2 évi jótállást vállalok.

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

SCHAMBERGER LÁSZLÓ,

magy. kir. technológiát végzett kocsigyártó mester.

Több aranyérem és elismerő levél.

1002 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Méltányos árak.

Egy drb. tömör fából hajlitott keréktalpak.

„Balf kénes iszapfürdő“

Sopron mellett,

a hasonló vasuti állomás közvetlen tőzsomszedságában.

Télen és nyáron nyitva.

A gyógyfürdő erdős hegyektől védett gyönyörű völgyben terül el. Pormentes ozonduz levegő.

Javalva van: izom és ízületi csuz, csuzos hűdések, köszvényes ízületi lob, idült izzadmányok, görvélykór, bujakór, idült fémmérgezés, az idegek betegségei, a légzőszervek hurutjai, idült bőrbetegségek, sérülések és különböző csontbántalmaknál.

Gyógyhatányok: Meleg kénes fürdők. Kénes-vasas lápfürdők, melyek női bajoknál és idült csuznál használtatnak (a hivatalos vegyelemzés szerint vasoxyd tartalomban 18-szor oly erősek, mint a világhírű Marienbadi moorfürdők.) Villamos pezsvzfürdők. (Dr. Gärtner módszere szerint.) melyek főleg idegbántalmaknál alkalmaztatnak rendkívüli sikerrel, villamos fényfürdők elhízás ellen. Széneavas pezsgőfürdők szív- és idegbajok ellen, dr. Reitler-féle forrólag készületek. Hidegvízgyógyintézet. Az összes fürdők a mai kornak megfelelően, a legnagyobb kényelemmel vannak berendezve.

100 ágyra berendezett **állandó munkás sanatorium**, mely a magas belügyminiszteriumnak 1899. évi november hó 15-éről kelt 117214/VI. számú rendelete értelmében az ország összes törvényhatóságainak, nemkülönben a betegsegélyző pénztárak figyelmébe ajánlatott. A m. kir. Államvasutak alkalmazottai ezen sanatoriumba utaltatnak fürdőhasználat czéljából. Ezen munkás sanatorium beteget napi 1 frt 08 kr.-ért teljes ellátás, u. m.: étkezés (reggeli, ebéd és vacsora) lakás, takarítás, világítás és a meleg kénes fürdők használatát élvezik.

Ivó kurául a kénes savanyuvízforrások és egy főleg a vese és hólyagbántalmaknál kitűnő gyógyhatású lithiumos savanyuvízforrás lesz használva, mely utóbbi savanyuvíz 25 üvegje (fél liter) 5 koronába kerül.

Bővebb felvilágosítással szolgál: Balf kénes gyógyfürdő igazgatósága, vagy a tulajdonos Med. dr. Wosinski István. Posta, vasuti és telefon állomás a fürdőtelepen. 857

STANDARD

életbiztosító-társaság

Edinburghban (Angolhon.)
Alapított 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz.
(Standard-palota.)

Évi bevétel 30,000,000 korona.
Külföldi nyereségek 170,000,000 korona.
Vagyoni 240,000,000 korona.
Halálesetek folytán kifizetve 484,000,000 korona.

A STANDARD kővényének nevezetesebb előnyei:
Kétszázéves biztonság. Alacsony díjak. Szabad világkővények. A kővények érvényben tartása díj-
szépek elmulasztásánál. Tőkeidő és időre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság.
Feltétlen fizetés ügynökség esetében egy évi fennállás után. Szabad háború-biztosítás népfel-
kelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

Arad,
Andrássy-tér
14. szám.

TELEFON bérmentve házhoz szállítva
139. sz. **2 frt 20 kr.**

100 kiló
elsőrendű, darabos
bükk-faszén

bérmentve házhoz szállítva
2 frt 20 kr.

Magyar királyi Államvasutak.

109828—1901. szám.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános pályázatot hirdet a Zágrábban előállítandó üzletvezetőségi épület előállítására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapesten, a magy. kir. államvasutak igazgatósága magasépítési ügyosztályában (VI. Teréz-körút 56. szám. III. emelet 13. ajtó szám) és Zágrábott az üzletvezetőségi pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig nyújthatók be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (Teréz-körút 56. szám II. emelet 10. ajtó).

Az ajánlat 1 korona, az ajánlat mellékletei pedig ikenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal nyújthatók be:

„Ajánlat a zágrábi üzletvezetőségi épület létesítésére.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. évi augusztus hó 12-én déli 12 óráig 10,000 korona, azaz Tízezer korona bánatpénz teendő le a magyar kir. államvasutak főpénztáránál (Andrássy-ut 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául, ennél fogva elkésve érkezett, vagy táviratilag tett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térítve vevényvel adandók fel.

Budapest, 1901. július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

304—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelmann-féle szeszgyár telepen levő magtár helyiségeknek f. évi július 1-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó évi augusztus hó 5-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-árak: 1. Az 1. 2. és 3. sz. 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 korona. 2. A 4. sz. 6000—7000 mm. gabonát befogadó magtárra 1200 korona. 3. Az 5. sz. 4000—5000 mm. gabonát befogadó magtárra 1000 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújthatók be csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1901. évi július hó 22-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

Fiatal ember az esteli órákra német nyelvoktatót keres.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

343/1901. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a honvéd buszár laktanya felépítésével kapcsolatos vízvezetési, szobafestő munkák és fűtőberendezés elvállalása iránt folyó évi július hó 29-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 1. a vízvezeték elkészítésére 4385 kor. 50 fill. 2. a szobafestő munkákra 827 kor. 3. a fűtési berendezésre 4906 kor. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújthatók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1901. évi július hó 22-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

M. kir. államv. budapest jobbpárti üzletv.
21624—1901. I. szám.

Ajánlati hirdetmény.

Győr állomásunkon levő vízművünk egyik 80 mm. belső átmérővel bíró mintegy 745 méter hosszú, nyomóvezetéke a hozzá tartozó szélkazanokkal és elzáró szelepekkel együtt 150. mm. belső átmérőjű vezetékkel és hozzáálló szélkazanokkal és elzáró szelepekkel való kicserélésére, — a földmunkák kivételével — ezennel pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok alapjául szolgáló tervek, szerződési feltételek, s költségcsalás minták vonatási osztályunkban (Külső kerepesi-ut 18. II. em.) szerezhetők meg.

Az ajánlatok f. é. augusztus hó 10-én déli 12 óráig titkárságunkhoz nyújthatók be. Az ajánlatok ikenként 1 koronás, a mellékletek pedig ikenként 30 filléres bélyeggel ellátva a következő felirattal bíró lepecsételt borítékban nyújthatók be: „Ajánlat 21624—901. számhoz, a győri vízmű nyomóvezetéke kicserélése tárgyában.”

Az ajánlat benyújtását megelőző nap déli 12 óráig az ajánlati árral kiszámított összköltségeknek 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban bánatpénz gyanánt gyűjtőpénztárunknál leteendő.

Készpénzben letett bánatpénzek után kamatok nem fizetnek, ellenben az értékpapiroknak esedékesse váló szelvényei kiadatnak. Az értékpapirok a budapesti, illetve bécsi tőzsdén jegyzett, 14 nappal nem régebb utolsó árfolyam szerint, de semmi esetre sem névértéken felül fognak számítatni. A letétjegy az ajánlathoz nem melléklendő.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítve vevényvel adandók fel.

Az alulírott üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson.

Budapesten, 1901. július hó 22.

A m. kir. államv. Bpest
jobbpárti üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjazatik.)

A nő szépség emelésére,
főköztöltésére a fenntartására a legkiválóbb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tiszta és zsermentes készítmény a

Margit-Créme.

Rövid 148 alatt szesz, szeszlé, májfoltt, pattanást, bőrtinkt (mitteeer) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üdö bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vanak értéktelen utáztatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetés szöveg is az anyamnek másolata. Az ilyen utáztatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek csimerecs védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nmeltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.04. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyították, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczvíz 50 kr., fogszappan 50 arczjár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltoetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszeriára és vegyeszeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak. Kapható minden gyógyszerárban és illatazerkereskedésben.

Üzlet-átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **Forray-utca 8. sz. alatt** eddig

Komlós Ferencz-féle

uri-, női-divat-, czipő-áru-, művirág- és sirkoszoru gyári raktárt,

mely ezideig mint Schneider D. budapesti czég bizománya lett vezetve, **saját számlámra átvettem.**

Az üzletet teljesen **uj árukkal** szereltem fel és igyekezni fogok **szolid árak, kitünő minőség,** valamint **pontos kiszolgálás** által a n. é. közönség b. bizalmát teljes mértékben kiérdemelni.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

BRAUN S.

Arad, Forray-utca 8. sz.,

uri-, női-divat- és czipő-áru-, művirágok-, mülevek- és sirkoszoruk gyári raktára. 951

Jencs-féle Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer az arcz, pattanások, májfoltok, bőrrák (Mitesser) és más bőrfeltök ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arcz és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ránczos arczbőrt simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem teszi elő az arcbőr fényességét. **Ára 1 korona.**

A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János” gyógyszerárában

Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszerára

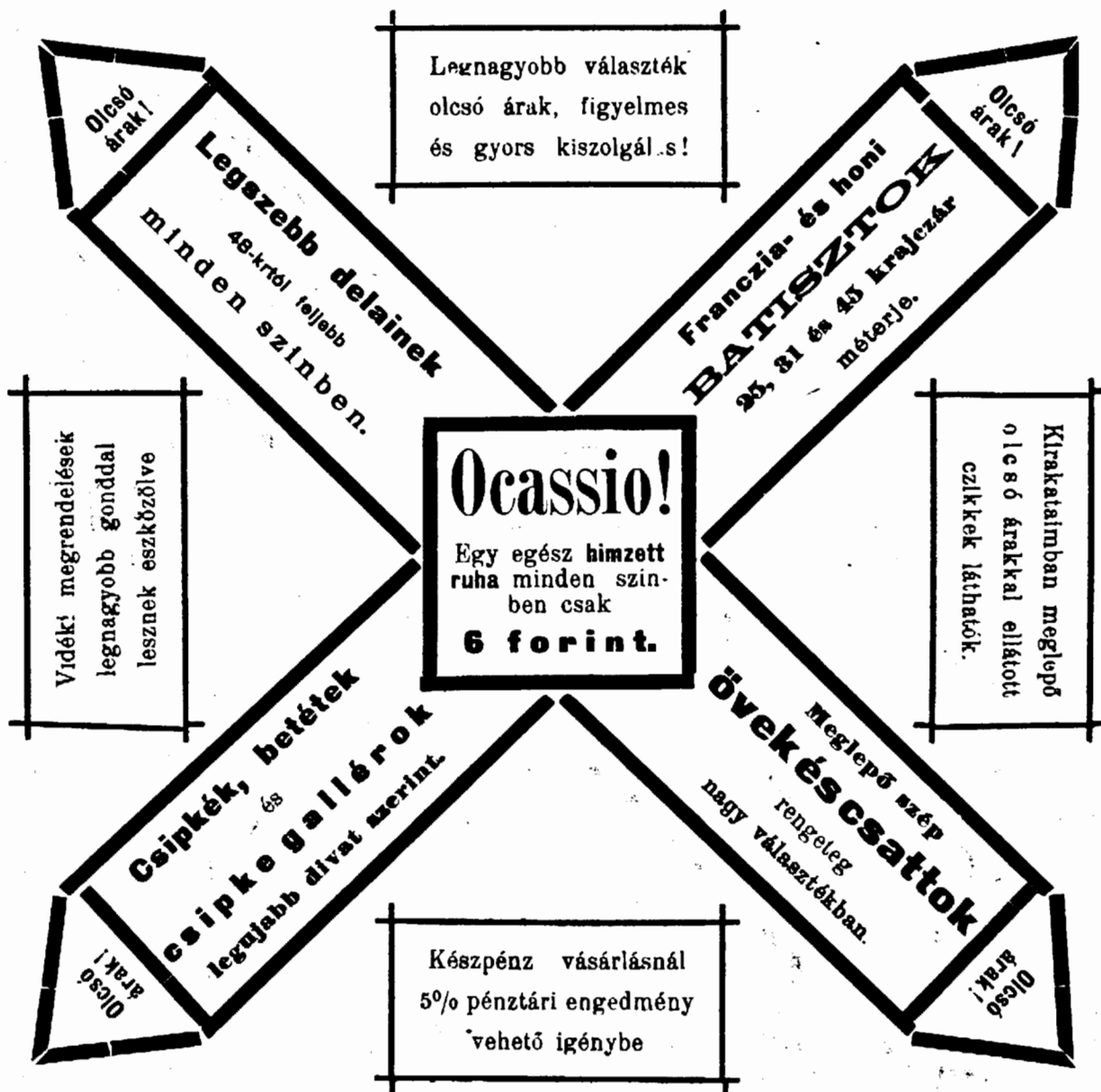
Budapest, VI., Váci-körút 17.

HOFFMANN SÁNDOR

divatárak és szőnyeg-telepe

„A fecskéhez”,

ARAD, Színház-épület.

Sürgőnycim: „FECSEHÁZ”.
Városi és megyei telefon szám 10.

500 forintot

fizetnek annak, aki **Bartilla** fogvizének használata mellett, üvege 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagó áráért külön 10 kr.) **Bartilla A. Erőkösei**, (B. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok fejjelentő díjaztatnak. — Kapható Aradon: **Rozsnyai Mátyás** gyógyszerárában Szabadság-tér. 303

Magy. kir. államv. üzletv. Zágráb.

18187—901. I sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zágrábi üzletvezetőségének központjában egy 600 korona évi fizetés és 240 korona lakbér, valamint a szolgálati egyenruha élvezetével egybekötött hivatali állás üresedett meg.

Annak előrebocsátása mellett, hogy a polgári alkalmaztatásra jogosuló hadügyi, vagy honvédelmi ministeri igazolvánnyal bíró kiszolgált altisztek az 1878. évi II. t.c.z értelmében ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírnak, felhívjuk mindazokat, a kik ezen állásra pályázni óhajtának, hogy kellek felszerelt folyamodványukat, melyben a magyar állampolgárság, s az igazolványos altiszteknél a 45. másoknál a 35-ik életévet meg nem haladó életkoron, ép- és egészséges testszervezen felül a magyar irás és olvasásban, valamint a számolás elemeiben való jártasság is kellően igazolandó, a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez, legkésőbb f. évi augusztus hó 15-ig annál inkább betérjessék, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételét nem fogadják.

A katonaságtól közvetlenül a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül, hosszán át lépő katonai altiszteknél, véglegesítésük esetében a katonai szolgálatban töltött idő az alapszabályszerű utánfizetésnek megfelelő havi részletekben leendő befizetése mellett nyugdíjjogosult idejükbe be fog számíttatni.

Zágráb, 1901. július hó 22-én.

Az üzletvezetőség.

Alapított 1845.

Szabott árak!

Szabott árak!

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
tisztelettel ajánlja elősmert
legjobb minőségű áruit.
Nagy választék
bel- és külföldi
gyapju-szövetekből.

NEUMANN.

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimben kifogástalan kivitelben készíttetnek. 134

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Miért
van annyi utánzat?
Mert

a valódi Eisenstädter-féle
Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „Vaslovag“ védjeggyel a leg-
jobb és legtartósabb puha padlóknak és
kenyhabutoroknak bemázolására.

Az Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománc

Bejegyzett egy óra alatt keményre
szárad, bámulatosan szép
fényvel bír és tartósság
tekintetében eddig fölülmul-
hatatlan. Nagy elterjedtsé-
genél fogva különböző ha-
sonhangzású nevek alatt
értéktelen utánzatokat hoz-
nak forgalomba, miért is
kerjen mindenki kizárólag
csak Eisenstädter-féle

Védjegy
„Vaslovag“

„Linoleum padló-zománcot“,
a törv. bejegyzett
„Vaslovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára. 238
Főraktár Aradon: Steinitzer
N. ezégnél.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Alapított 1875. Jutányos árak! Telefon 238.

TROPON a legjobb tápláló és erő-
sítő szer.

TROPON ötszörte táplálóbb, mint a
hús, melynek legfontosabb
részét: fehérnyéjét tartalmazza.

TROPON növeli az egészségesek
testi erejét, megakadályozza a betegek elgyöngülését, sieteti az
üdüllők megerősödését.

TROPON megbecsülhetetlen mind-
amely betegségnek n. me-
lyekben könnyen emészthető és bőséges
táplálékra van szüksége a betegnek.

TROPON nélkülözhetetlen táplálék
azért mindazoknak, kik-
nek rossz a gyomruk, betegek a beleik,
gyöngék az idegeik, a kik vérszegények,
kőszvényesek, fűdőhajosok, cukorbeteg
és más olyan bajokban szenvednek,
melyek a rendszer étellel való táplálkozást
lehetetlenné teszik.

TROPON nemesek a legjobb, hanem
a legolcsóbb fehérnyéké-
szítmény is. Ára: 100 grm. 1 kor. 20 fill.

TROPON kapható minden gyógy-
szertárban. 337-2

TENKE

Biharmegye.
Vasuti állomás,
Legolcsóbb és leghatásosabb
vasas fürdők egyike, a női beteg-
ségek és vérszegénységből eredő
bajok gyógyítására. — Prospectus
készséggel küld 809

a fürdő-igazgatóság.

Egy vidéki gőzmalomba
malomispán
kerestetik,
ki egyuttal magas és alacsony
nyomású oklevéllel bíró

gépész.

Ajánlatok **Meer Mór és**
Fia urakhoz Arad intézendők.
984

Veszek Zálogzédulákat!!

Ékszertárgyak

Arany-, Ezüstneműek, Gyémánt és
Brilliantok a legjutányosabb árban
kaphatók: 276

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerésznél
ARAD, Templom-utca, Minorita-palota.

Ugyanott

tört arany, ezüst, drágakövek, bármennyi
ékszertárgyak, a legmagasabb árban meg-
vétetnek vagy új tárgyakra átcserelelnek.

Veszek Zálogzédulákat!!

Bámulatos ujdonság!
325 drb 1 frt 95 kr.-ért.

Egy pompás aranyozott óra elegáns
láncszal, három évi jóállás mellett, egy
„Laterna Magica“ 25 érdekes képpel, 1
igen finom nyakkendőű simili brillant-
kövel, 1 keleti gyöngyökből való nyakék,
a legmodernebb női ékszer patent zárral,
1 finom bőr pénztárcza, egy nagyon ele-
gáns szivarszípka, 1 double-arany kezelő-
és ingomb-garátura, 1 finom zsebkés, 1
finom toilette-tükör tokban, 20 darab a
levelezéshez szükséges tárgy és még 200
darab különböző apróság, mely minden
háztartásnál elkerülhetetlen. Az érdekes
325 darab tárgy, melyek közül maga az
óra megéri a pénzt, megkapható 1 frt 95
kr. utánvétellel az elárusítónál

S. Kohane
KRAKKAU (Galiczia.)

POSTFACH 72. 933
Ha a küldött áruk nem felelnek
meg, a pénzt visszaadják.

Ágris község jegyzői
irodájában — egy a jegy-
zői teendőkhöz jártas

irnok

f. évi augusztus
hó 1-sejétől állandó
alkalmazást nyer.

Javadalmazás megál-
lapodás szerint.

Ágris, 1901. évi július
hó 25-én. 988

Gregus József,
községi jegyző.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos
női felöltők
árúháza.

Utazó köpenyegek
legujabb kivitelben,
selyem, batiszt, sephir
ingblousok
nagy választékban.

Alapított 1875. Jutányos árak! Telefon 238.

STERNA.